

Godište XVII. • broj 5 • **svibanj 2022.**

2,5 KM / 10 kn / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

Glasnik mira

ISSN 1840-1414

Zagledani u
Krista uskrsloga

Gospa nas
uči postiti

Svibanj – Gospin
mjesec buđenja
našeg srca

Blažena Djevica
Marija „rađa“ svece

Međugorska
događanja kao
historiografska
tema?

IZGUBLJENI ILI NAĐENI

FRATARSKA ČITANKA DR.
FRA TOMISLAVA PERVANA

SUVREMENI
PUSTINJAK I MUČENIK -
BOGOTRAŽITELJ
SV. CHARLES
DE FOUCAUD

Gospina škola | Događanja | Teološki podlistak |
Iz života Crkve | Hrvatsko kršćansko nazivlje | Lectio divina

Draga djeco! Gledam vas i vidim da ste izgubljeni. Zato vas sve pozivam: vratite se Bogu, vratite se molitvi i Duh Sveti će vas ispuniti svojom ljubavlju koja daje radost srcu. Nada će rasti u vama i u bolju budućnost, a vi ćete postati radosni svjedoci Božjeg milosrđa u vama i oko vas. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

Foto: Arhiv ICMM

GLASNIK MIRA
Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje

Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba preplate

Nikolina Širvić
e-mail: preplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura
Ana Marin
Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar

Tisk
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja preplata (12 brojeva): Hrvatska 130 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPLET

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u HRK i €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN: BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Preplate za Glasnik mira možete izvršiti i preko paypal računa na linku: www.paypal.me/mirimedjugorje (svrha uplate: za Glasnik mira)

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, Internet: www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruke o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječ poput "ukazanja, čudesna, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici. Arhiv ICMM

Gospina škola

Zagledani u Krista uskrsloga, FRA T. PERVAN

Gospa nas uči postiti, FRA M. ŠAKOTA

Svibanj – Gospin mjesec buđenja našeg srca, K. MILETIĆ

Blažena Djevica Marija „rađa“ svece, M. MILETIĆ

Medugorska događanja kao historiografska tema?, I. ŠARAC

Izgubljeni ili nađeni, P. TOMIĆ

Istinski sam se zaljubio u Međugorje i Gospu prije nego što sam kročio u Međugorje, S. Čović RADOJIČIĆ

Kad bismo shvatili koliko nas Bog voli, umrli bi od sreće

Događanja

Fratarska čitanka dr. fra Tomislava Pervana, M. Krajina
Božja providnost nas je dovela u Međugorje
Moli u svibnju s Marijinim obrocima

Iz života Crkve

Teološki podlistak

Suvremeni pustinjak i mučenik - bogotražitelj sv. Charles de Foucauld, FRA T. PERVAN

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Svjetlo i njegove suprotnice, M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji **Glasnika mira**, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

Marija – predvodnica vjere, ufanja i ljubavi

Svibanj je Marijin mjesec, a Marija je vječno proljeće Crkve. Življene našeg kršćanstva i katolištva je omeđeno i prožeto, te sinovskim pouzdanjem stavljeno pod zaštitu naše Majke – Kraljice Mira.

Naš narod je već stoljećima zaziva Odvjetnicom i Kraljicom, Majkom i Utočištem. Taj naš baštinjeni senzibilitet i prisnost, neiscrpni vratak realne i prokušane relacije: *Marija – mi, njezina djeca, kroz vjekove i generacije, do današnjega dana jest dragocjena raznica svakog duhovnog poticaja i napretka, duhovnih obnova i naših obećanja.*

Marijanska duhovnost hrvatskog vjerničkog puka lišena je sladunjavosti i sentimentalnosti, koja gotovo uvijek pada na ispit u životu. Naša sveza s Marijom jest sklopljena na Križnoj stazi i potvrđena nebrojeno puta na Golgoti – pod Križem, u trenutcima kada su jedino najvjerniji stajali bez obzira što se ima dogoditi. Zato je svako promišljanje i analiziranje kršćanstva nezamislivo bez Marije. Marijanske su pobožnosti jedini sigurni mostovi po kojima ćemo prenijeti vjeru budućim naraštajima i u trećem tisućljeću. Dakle – po Mariji Kristu – jest izričaj naše spontanosti, nečeg što naše kršćansko poimanje podrazumijeva i bez čega je rast vjere posve nezamisliv.

Znamo i to da je „progres“ plasiran bez Marije plićak u kojem je nemoguća plovida prema našem Spasitelju, prema našoj Vječnoj luci. Naše vrijeme nije pošteđeno od pogrešaka i zabluda, koje malo pomalo, nas i naše zajednice guraju u ralje mraka. Koncepti i nacrty vješto u sebi skrivaju klice zla i propasti. Postaju vidljive tek kada tama uzme maha, kada nacrty zažive u djelima koja ruše zajedništvo čovječanstva, poput ovog današnjega rata u Ukrajini. Iz suvremenih problema možemo izći kao pobednici jedino budemo li se prepustili zagovoru i vodstvu naše nebeske Majke. Ona je „početak boljeg svijeta“ i jedino Utočište u poplavi opačina, grijeha, mraka koji nagrizaju i naš prostor u kojem smo pozvani na svjedočenje Riječi, na širenje Radosne vijesti u vremenima siromaštva, ugroženosti, bespravednosti i bespravnosti, sukoba i ratova.

Trebamo biti svjesni svoje realnosti i horizontale, hoda kroz konkretni prostor i vrijeme, jer bez horizontale nema vertikale i Križa, a samim time ni Spasenja. Kršćanstvo je život, kršćanstvo je vjera života i iz evanđelja i po evanđelju nudi svijetu, dakle svakom konkretnom čovjeku, svakoj obitelji i svakom narodu dostojanstvo i ničim ugroženo življene ljudskosti. U tom smislu staro i dobro kršćanstvo nema premca i ništa ga na tom planu ne može natkriliti

Ovdje u Međugorju smo poučeni od Kraljice mira kako se ljubi Krist, a jedino ta ljubav uklanja zlo i mržnju prema bližnjemu. Nitko nije i neće iskazati veću i svetiju ljubav prema Kristu kao njezina Majka. Ona je Majka mira u nemiru koji nas zapljuškuje. Ona i danas tješi žalosne, bolesne, gladne i proganjene. Prisutna je uvijek tamo gdje čovjek iskreno teži za dobrotom i čistoćom, istinom i mirom. Ona je predvodnica vjere, ufanja i ljubavi prema kojoj nam valja gledati i učiti kako se ljubi Krist i Crkva.

Kraljice svibnja, Kraljice Mira, moli za nas!

ZAGLEDANI U KRISTA USKRSLOGA

Foto: Arhiv ICMN

Već smo u svome glasilu prije nekoliko godina pisali o čudesnom "uskrisavanju od mrtvih" velikoga Georga Friedricha Händela. Doživio je masivni moždani udar te su svi smatrali kako je taj genij izgubljen za glazbu. Preporučili su mu vruće toplice u kojima dnevno nije smio boraviti više od tri sata jer je postojala opasnost od srčane kljenuti. Unatoč tomu znao je boraviti u njima do devet sati, tolika bijaše snažna volja za životom. Čudesno je ozdravio te je sam govorio kako se "vratio iz Podzemlja". Nakon ozdravljenja pao je u duboku depresiju. Nije više imao volje za skladanjem. Bio je opterećen silnim dugovima, vjerovnici su ga salijetali, Londonsko kraljevsko društvo ga gotovo zaboravilo. U takvu stanju donosi mu njegov tekstopisac svežanji s novim tekstom. Nije ga ni otvarao nego jednostavno bacio na pod. Legao, ali nikako nije mogao zaspasti. Pred zoru je budan uzeo svežanj, otvorio ga i počeo čitati libreto.

FRA TOMISLAV PERVAN

RADO SE RABI UZREČICA, CRKVA JE ZA LJUDE. ZA KOGA ZAPRAVO AKO NE ZA LJUDE? CRKVA JE TU ZBOG BOGA, ZBOG ISUSA KRISTA, ZBOG VJERE U ONOSTRANOST, VJEĆNOST. ZBOG VJERE U USKRSNUĆE. ISUS NAM JE DONIO PORUKU O BOGU VJEĆNOGŽIVOTA. ŠTO DRUGO SLAVIMO U EUHARISTIJI AKO NE TO? NIJE EUHARISTIJA UGODNO DRUŽENJE, NEGOM NAVJEŠTAJ ŽIVOTA VJEĆNOGA. STANOVITI PREKID SVAGDANA TE PREUSMЈERENJE ZRENKA PREMA BOGU, PREMA ONOSTRANOSTI.

USKRSNUTI IZ DEPRESIJE

Dok je čitao pojedine dionice, osjećao je da su pisane za njega te njegovo tjelesno i duševno stanje. Trebao je uskrsnuti iz svoje depresije, dići se iz ponora. Tih dana gotovo ništa nije jeo. Za tri tjedna, 14. rujna 1741., blagdan Uzvišenja sv. Križa, oratorij Mesija bijaše dovršen. Djelo od 256 notnih stranica! London nije bio spremna izvesti to djelo. Praizvedba bijaše u katoličkom Dublinu o Uskrusu 1742. Djelo je požnjelo fenomenalan uspjeh. Skladatelj je sjedio za orguljama. Za svega svoga potonjeg života nije uzeo ni novčića od ulaznica. Sav je prihod namjenio bolesnicima i utamničenicima. Rekao je kako je i sam bio bolesnik i zatočenik, pa njima daruje sav prihod od ulaznica.

Za izvedbe u Londonu engleski je kralj George II. za intoniranja *Aleluja* spontano, oduševljeno skočio na noge, zbog čega se i danas engleska publika đize i stojeći sluša tu besmrtnu melodiju. *Gospodin Bog svemogući vlada...* Händelu je nakon toga podareno još 18 godina života. U agoniju je pao na Veliki petak, a preminuo na Veliku subotu 1759. Nije dočekao uskrsna zvona. Čuo ih je u vjećnosti uz velebni pjev *Aleluja* i završno *Amen*, koje poput veličanstvene fuge traje oko četiri minute. Dva sloga, početno veliko „A-men“. Isus Krist - Alfa i Omega. Vjerovao je da ga je sam Bog izveo iz Podzemlja zajedno s Isusom te ga nadahnuo da za samo tri (!) tjedna sklada i ostavi svijetu besmrtno djelo koje traje dva i pol sata. S pravom to bijaše jedan od zvjezdanih trenutaka čovječanstva i božansko nadahnuće!

Slično ćemo pronaći i kod jednoga našega suvremenika. Riječ je o Eriku Vardenu, trenutno biskupu u norveškom Trondheimu. Rodio se u luteranskoj obitelji, kršten, ali je kao

mladić izgubio vjeru, postao agnostik. Kao tinejdžer kupio je od Gustava Mahlera CD - snimak Druge simfonije koja nosi naslov „Uskrsnuće“. Mahler se rodio od židovskih roditelja, ali je zbog praktičnih razloga prešao na katolicizam. Židovsku vjeru nije prakticirao, a s kršćanstvom se nikada nije do kraja identificirao niti srastao. Bio je plodan skladatelj, učenik A. Brucknera, komu se vodi proces proglašenja blaženim, toliko je bio u svome životu i djelima impregni-

je to njegov „Credo“. Tu je kušao pretočiti svoju vjeru u glazbeni izričaj. Nije bio srcem vezan ni uz židovstvo ni katolicizam, ali je bio duboko vjeran, vjerovao je u Boga. Vjerom koja je oprjeka materijalističkom svjetonazoru te radikalnom nihilizmu za koga je sve, i čovjekova ja i svijet, apsurdno, besmisleno, kako čitamo kod rumunjskog filozofa, sina pravoslavnog svećenika E. Ciorana, koji u svojim bilježnicama veli kako „bi bilo bolje da se nikada ni rodio

Govori se naime i piše o svemu i svačemu. Dominira okrenutost prema zemlji, stvorenju, ekologiji, rat u Ukrajini sveprisutan. Malo tko govorи o grijehu, smrti, koja se potiskuje iz javnosti, o uskrsnuću koje je za mnoge nestvarno. Vjerojatno se ljudi boje otvoreno govoriti, navještati, slaviti, živjeti, sve iz straha da ne budu kao Pavao na Areopagu (Dj 17) ismijani, izrugani, prezreni kao brbljavci koji ne znaju što govore, koji ne znaju što je život pa mu poručuju da će ga drugi put slušati. Govor o uskrsnuću za naše je suvremenike govor s drugoga planeta. Vidi se to i po slikovnim prikazima gdje prevladaju sveprisutna jaja i zeke. Nigdje traga ni prikaza Uskrsloga u javnosti!

ran katoličkom vjerom. Brucknerove Mise uz Mozartov Requiem i Bachovu B-mol misu, Schubertove Mise te Beethovenovu Missa solemnis spađaju među najgenijalnija stvaralaštva sakralne glazbe. Mahler nije bio kadar skladati nijednu Misu.

ŽIVOT SE ISPLATI

Na upit zašto ne sklada poput svoga učitelja Brucknera, odgovorio je: „Zar stvarno mislite da bih mogao skladati Credo? Nu, zašto ne? Ali ipak ne. U misne dijelove spada i Credo.“ Na to ga je počeo recitirati na latinskom. „Ne, to ja ne mogu“, ali je poslije za svoju Osmu simfoniju rekao kako

nije“. On naime veli, kako je „zločin prenositi svoje vlastite manjkavosti na potomstvo te njih obvezivati kako moraju proći iste kušnje te kročiti istim križnim putem koji će biti gori od vlastitoga. Davati život nekomu tko bi mogao baštiniti moju nesreću i patnje“, ne to on ne može.

S takvim se mislima mučio i mladi Varden. Život je prezbiljna stvar, i ako čovjek želi živjeti, mora pogledati i smrti u oči. Bilo mu je dosta površnosti. Preslušavao je toliko puta Mahlerovu Drugu simfoniju, „Uskrsnuće“. Makar agnostik, s čime se i ponosi, znao je nešto iz svoje vjere o uskrsnuću. Bio je kršten, vjeru

Foto: Arhiv ICNM

Ne trebamo slijediti narative svijeta te njih oponašati. Crkva sebe čini suvišnom ako nema spomena Isusove smrti i uskrsnuća, ako ne naviješta Uskrsloga, njegovo značenje za spas svakoga pojedinca, ako ne naviješta oprost grijeha, vječni život. Svemu je u Crkvi početak i izvorište u Isusovu uskrsnuću. Bez toga nema djela Isusa Krista u svijetu. Zbog te su istine svi išli odreda u smrt, apostoli i učenici. Stoga je uskrsnuće i govor o uskrsnuću tijela i životu vječnome opasan govor, jer na kraju nam je polagati račun o vlastitom životu pred Božjim sudom.

nikada nije prakticirao, a kršćanstvo mu je bilo bijeg od nutarnje drame i podvojenosti s kojima se tada borio. Bio je ponosan na svoj agnosticizam, ali slušajući Mahlera nije ostao netaknut. Poglavitno peti stavak simfonije te riječi koje su pratile glazbu. Naime, iz kaotična stanja postupno se razvija ritmička tema koja se postupno pretače u skladnu orkestraciju koja nudi smjer i smisao.

I dok je slušao riječi koje je glazbenik utkao u melodiju te pjevanje koje zbori o nadi, nešto je u njemu provalilo kao vulkan, kao snažno svjetlo. „Nisi uzalud rođen! Nisi uzalud rođen!“ – glasi tekst melodije. Shvatio je da su riječi istinite i u jednom trenutku promijenila se njegov svijest. Skladatelj mu je podario sigurnost i osjećaj da se život isplati, da ne smije očajavati. Poseguo je za Biblijom i otkrio Istinu. Tražio je prostor u kome se može ostvariti i našao ga u Katoličkoj Crkvi. Ona mu je od-sada duhovni dom zbog njezine duge, neprekinute povijesti, zbog predaje i sjećanja, zbog sakramentalnoga živo-

ta u kome se događa Nebo na Zemlji. Tu se sažimalje u jednom trenutku, u rukama krhkoga zemnoga stvorenja, smisao povijesti. Glazba ga je učinila katolikom, potom studentom teologije, redovnikom, opatom, biskupom. Studira teologiju, postiže doktorat, početkom stoljeća stupa u trapističku opatiju u Engleskoj, neko vrijeme predavač je u Rimu na papinskom učilištu svetoga Anzelma (do 2013.). postaje opatom 2015., a 2019. papa Franjo imenuje ga biskupom u Norveškoj. Kao što je Gospodin dirnuo Augustina u vrtu riječima „tolle et lege“, ovoga je mladića dirnuo preko glazbe, kako sam priznaje.

NJEGOVANJE SJEĆANJA

Crkva ga je nadahnula njegovati sjećanje, anamnezu te shvatiti i vlastiti život kao dio povijesti spasenja koja ne seže samo u prošlost, nego se proteže i prema naprijed, u eshaton, vječnost. Isprepliću se svedneviće i *hosanna i raspi ga te završeno je*. Život je protežnost u svim smjerovima, u visinu i dubinu,

dužinu i širinu. Objavio je knjigu *Nostalgija za slavom* u kojoj kroz šest poglavljja govori o sjećanju, anamnezi te o pustoši samoće, osamljenosti bez Boga i zajednice. Govoriti o sjećanju znači govoriti o vlastitom identitetu. Sjećamo se onoga što smo bili te onoga što nas je učinilo ovim što jesmo. Istodobno postajemo i onim čega se sjećamo. Naše sjećanje je daleko više od ustajale vode privatnih sjećanja. Sjećati se znači zbilja ustati i usmjeriti svoja jedra prema otvorenu moru, ususret svim opasnostima i ushitima što ih sa sobom donosi plovidba. Veliki su duhovi istraživali taj proces, počevši od Platona i Augustina do Dostojevskoga ili Carl Gustava Junga. Sjećanja su poput svjetionika koji omogućuju navigaciju na moru.

Na više mjestasvojim pismima apostol Pavao govori „predahod ono što i sam primih“: 1 Kor 11,23 glede euharistije; 15,3 glede onoga kako „Krist umrije za grijehu naše po Pismima, kako bi pokopan i uskrišen treći dan po Pismima“, a potom se toliko puta ukazivao učenicima. Sve je utkano u veliku i dugu povijest spasenja, u trajno sjećanje, anamnezu. Piše to zajednici u povođima koja tek postupno prerasta u ono što zovemo Crkvom, baštinicom te zbilje iz svoje rane povijesti. Grijeh – smrt- uskrsnuće, tri zbilnosti iz kojih izvire sve što znači biti kršćanin te sve ostalo što iz toga plodi. Pitamo se, zašto je to bitno, naime zbilja uskrsnuća, kao najveća i jedina nuda u ovoj nevolji u kojoj se nalazi čovječanstvo, do te mjere skriveno, ugušeno, zašto se prema tome odnosimo mačehinski?

NAVJEŠTAJ USKRSLOGA

Govori se naime i piše o svemu i svačemu. Dominira okrenutost prema zemlji, stvorenju, ekologiji, rat u Ukrajini je sveprisutan. Malo tko govori o grijehu, smrti, koja se potiskuje iz javnosti, o uskrsnuću koje je za mnoge nestvarno. Vjerojatno se ljudi boje otvoreno govoriti, navještati, slaviti, živjeti, sve iz straha da ne budu kao Pavao na Areopagu (Dj 17) ismijani, izrugani, prezreni kao brbljavci koji ne znaju što govore, koji ne znaju što je život pa mu poručuju da će ga drugi put slušati. Govor o uskrsnuću za naše je suvremenike govor s drugoga planeta. Vidi se to i po slikovnim prikazima gdje prevladaju sveprisutna jaja i zeke. Nigdje traga ni prikaza Uskrsloga u javnosti!

Čini se da se atensko vrijeme zaustavilo. Ili se vratio u našu zbilju. Trebao bi nam i danas jedan Pavao da zagrimi, netko njegova kalibra i snage Duha, koji bi bio kadar protresti Crkvu, progovoriti njezinu srcu i savjesti. Riječ je o dijalektici -sve ili ništa. Riječ je o tome, može li iz ništa, iz groba nastati novo, sve. I tu nam pritiče Pavao u pomoć poručujući: „Ako se samo u ovom životu u Krista ufamo, najbjedniji smo od svih ljudi“ (1 Kor 15,19). Zaborav Boga, zaborav Krista, prijezir vjere posvuda se uvukao, pa i u crkvene redove. Ponavljam redovito otrcane fraze koje ništa ni od koga ne iziskuju.

Jedan je teolog analizirao dokumente svojih zajednica te došao do zaključka kako se u njima uopće ne spominju kardinalne istine naše vjere i kršćanstva, naime, Bog, njegovo spasenje i otkupljenje, uskrsnuće u Kristu. Namjesto kristologije govori se o Isusu, zemaljskome, namjesto govora o Kristu govori se stalno o Isusu. Crkva, uvelike tvrde, slijedi Isusov duh „ako se zauzima za slabe, rubne, ranjene, ugrožene, za mir te očuvanje stvorenja“. Sve to jest dobro, hvalevrijedno i značajno, ne čine li to i razne druge udruge? Ne treba im za to Crkva. Ne trebamo slijediti narrative svijeta te njih oponašati. Crkva sebe čini suvišnom ako nema spomena Isusove smrti i uskrsnuća, ako ne naviješta Uskrsloga, njegovo značenje za spas svakoga pojedinca, ako ne naviješta oprost grijeha, vječni život. Svemu je u Crkvi početak i izvorište u Isusovu uskrsnuću. Bez toga nema djela Isusa Krista u svijetu. Zbog te su istine svi išli odreda u smrt, apostoli i učenici. Stoga je uskrsnuće i govor o uskrsnuću tijela i životu vječnome opasan govor, jer na kraju nam je polagati račun o vlastitom životu pred Božjim sudom.

SRCE TREBA VJERU

Htjeli bismo navesti nešto iz posmrtno objavljenih bilježaka zacijelo najvećega filozofa jezika prošloga stoljeća, također židovskih korijena, Ludwiga Wittgensteina, koji je s roditeljima prešao na katolicizam, ali nije bio praktični vjernik. I on promišlja o uskrsnuću i Uskrusu. „Što to mene čini sklonim vjerovati u Kristovo uskrsnuće? Ja se, tako reći, poigravam mišlju. – Ako Isus nije uskrsnuo, onda je on istruuo u grobu kao i svaki drugi čovjek. Dakle, on je mrtav i istru-

nuo. Onda je on obični učitelj kao i svaki drugi te više ne može pomoći, a mi smo ponovno siročad i samci. I ponovno se moramo zadovoljiti s mudrošću i spekulacijama. Mi smo u neku ruku u stanovitom paklu u kome možemo samo sanjati, i mi smo od neba odvojeni gotovo neprobojnim svodom. A ako zbilja želim biti otkupljen – treba mi sigurnost, jamstvo – ne mudrost, snovi, spekulacije – a ta sigurnost jest vjera.

A vjera jest vjera u ono što treba moje srce, moja duša, a ne moj spekulativni um. Jer moja duša, sa svim svojim strastima... treba biti otkupljena, ne moj duh. Možda se može reći kako samo ljubav može vjerovati u uskrsnuće. Ili: ljubav je ona koja vjeruje u uskrsnuće. Moglo bi se također reći: Otkupiteljska ljubav također u uskrsnuće, ljubav se čvrsto drži uskrsnuća. Otkupljenje je u neku ruku ono što pobija sumnje. Pristanak uz otkupljenje jest pristanak uz tu vjeru. To će također reći: budi najprije otkupljen i drži se čvrsto svoga otkupljenja – i tada ćeš vidjeti kako se čvrsto drži te vjere... A to se može dogoditi samo ako se više ne oslanjaš na ovu zemlju, nego si se uhvatio za nebo.“

Slava uskrsnuća i Uskrsloga prodire u grozotu smrti. Slavi se to u svakoj euharistiji. Gde nas to još euharistijski znakovi kruha i vina kao hrane i piće duše konfrontiraju s našom smrtnošću i prolaznošću na zemaljskom putovanju prema smrti? Kao vjernici kršteni smo kako veli Pavao u Kristovu smrt kako bismo Kristovim uskrsnućem hodili u novini života (Rim 6,4).

Prije dvije godine počela je svjetom harati pandemija COVID-virusa. Crkva je kritizirana što je preuzela svjetovno ponašanje i strah od zaraze. Da, moglo se pratiti na društvenim mrežama i pred TV-zaslonima bogoslužje, ali je bilo premalo nade u svemu, premalo onoga što je resilo prve kršćane koji su spremno za onodobnih epidemija njegovali bolesnike i umiruće, dok su pogani bježali od zaraženih kao od kuge. Papa Franjo je sam samcat u nijemim gestama molio na Veliki petak dok je lijevala kisha pred križem kojim su neko Rimljani obilazili za epidemiju svojim gradom i pred njim molili.

Ali je Crkva kao cjelina zakazala. Manjkao je onaj snažni uskrsni za-mašnjak koji je od strašljivih apostola

učinio neustrašive navjestitelje Isusa Krista u ondašnjem svijetu. Danas nema Boga, nema Krista u društvu. Kako su samo smiješni i bizarni svi oni prijepori oko kojih se vjernici u Crkvi spore, dok imamo masivnu dekristijanizaciju na cijelom Zapadu, dok su sjemeništa i bogoslovije prazne, dok su svećenici uglavnom već starije životne dobi.

Rado se rabi urečica, Crkva je za ljude. Za koga zapravo ako ne za ljude?! Crkva je tu zbog Boga, zbog Isusa Krista, zbog vjere u onostranst, vječnost. Zbog vjere u uskrsnuće. Isus nam je donio poruku o Bogu vječnoga života. Što drugo slavimo u euharistiji ako ne to? Nije euharistija ugodo-dno druženje, nego navještaj života vječnoga. Stanoviti prekid svagdana te preusmjerenje zrenika prema Bogu, prema onostranosti.

Pavao je spjevao Hvalopoj ljubavi u Prvoj Korinćanima (1 Kor 13). Namjesto riječi „ljubav“ danas bismo mogli slobodno ubaciti riječi „vjera u uskrsnuće“, pa reći, „kad bih svim jezicima govorio, ljudskim i andeoskim, a ne bih imao vjere u uskrsnuće, bio bih mqed što ječi i cimbala što zveći... Kad bih imao sve spoznaje, kad bih i brda premještao, kad bih spoznavao sve tajne i spoznaje, a bio bez vjere u uskrsnuće, ništa mi to sve ne bi koristilo“. Bez vjere u uskrsnuće u životu je sve promašeno i svršava u ništavilu. Trebali bismo svi postati zrcala uskrsne vjere.

U svakoj euharistiji izgovaramo uvik: „Tvoju smrt, Gospodine, navještamo; tvoje uskrsnuće slavimo; tvoj dolazak u slavi iščekujemo“. Slavni dolazak u grozotu smrti, ubijanja, ratova. Euharistija je oduvijek slovila kao „lijek besmrtnosti“ – pharmacon tes athanasias – kako je naziva mučenik Ignacije Antiohijski (+105.) u Poslanici Efežanima – ili „protutrov smrti“, kao snaga na zemaljskom hodočašćenu. Danas su nam prve pričestti amputirane od duhovne i egzistencijalne dimenzije, postale su dio folklora. „Kruh života – kalež spasenja“ izgovaramo u svakoj euharistiji – dakle – trajna liturgija mojega najživotnijega, moga najsobnijega, onoga što je intimni dio mene po vjeri u Uskrsloga. Vrijeme je postajati toga danomice syjestan. Euharistija kao sjećanje, anamneza Kristova uskrsnuća. To nam vjernici moraju naučiti, tomu ih moramo poučavati svaki dan. Od čega se i za što se živi.

FRA MARINKO
ŠAKOTA

SVEĆENIK IZ JEDNE ZAPADNO-EUROPSKE ZEMLJE SVJEDOČIO JE FRA SLAVKU BARBARIĆU:

"Ovdje (u Međugorju) postao sam svjestan da u 30 godina propovijedanja nikada nisam govorio narodu o postu, npr. da objasnim zašto, kako, kada, opasnosti i prednosti. Spominjao sam naravno post barem u korizmi. Sada kada čitam Svetu pismo pitam se kako je bilo moguće

naglašava iz zdravstvenih razloga, a na području psihoterapije neki psiholozi sve češće otvoreno upozoravaju roditelje da je za psihofizičko zdravlje njihove djece nužno odricanje od gledanja u zaslone (televizora, mobitela, tableta i sl.), navodeći pri tome brojne razloge za štetno djelovanje takvih predmeta, a jedan od najvažnijih je uzrokovanje ovisnosti, kao i zastoj, odnosno blokade razvoja bitnih

melj na kojem se gradi život u braku, samostanu, sportu ili poduzeću.

No, budući da se ustalila praksa da se za svaki oblik odricanja kaže da je post, postoji potreba za razjašnjnjem. Stoga u ovoj knjižici polazimo od pitanja što jest, a što nije post te nastojimo navesti na razumijevanje pojmova. Na koncu, pred vas čitatelje želimo podastrijeti i neke konkretne načine prakticiranja posta kako

ŠTO JE POST

Svatko tko je pokušao zna da nije lako postiti. Naravno, misli se na strogi post, onaj o kruhu i vodi. Možda je zbog toga i govor o postu rijedak, a za njegovo izostavljanje uvijek se nađe neki razlog. Kad se netko ipak odluči postiti, traže se razni načini ublažavanja, poput nemrsnih jela i ukusnih riba.

No, ne govori li izostavljanje posta, ali i njegovo ublažavanje, o njegovim stvarnim razlozima? Nije li post prijeko potreban upravo zato što se u čovjeku budi otpor prema njemu?

U postu se najčešće odričemo hrane i pića. Znači li to da su hrana i piće za čovjeka loši?

Nipošto!

Ne postimo zato što je hrana loša. To potvrđuju i novozavjetni tekstovi.

(Petar) ogladnje i zaželje se jela. Dok mu pripremahu, pade on u zanos. Gleda on nebo rastvoreno i posudu neku poput velika platna: uleknuta s četiri okrajka, silazi na zemlju. U njoj bijahu svakovrsni četveronošci, gnezavi zemaljski i ptice nebeske. I glas će mu neki: "Ustaj, Petre! Kolji i jedi!" Petar odvratiti: "Nipošto, Gospodine! Ta nikad još ne okusih ništa okaljano i nečisto." A glas će mu opet, po drugi put: "Što Bog očisti, ti ne zovi okaljanim!" To se ponovi do triput, a onda je posuda ponesena na nebo. (Dj 10,10-16)

Za kršćane ne vrijedi kao u židova čisto – nečisto. Sve je čisto. Sve smijemo jesti. Mi dakle ne postimo zato što je neka hrana zabranjena ili nečista. I Pavao to potvrđuje: "Znam i uvjeren sam u Gospodinu: ništa samo od sebe nije nečisto." (Rim 14,14)

Hrana je važna i potrebna čovjeku. U govoru o postu polazimo od te činjenice. I sâm Isus ne misli da je ljudima potrebna samo duhovna hrana. Dapače, On pokazuje puno sućuti prema ljudima koji su zbog duhovne gladi došli slušati ga u pustom kraju: "Onih se dana opet skupio silan svijet. Budući da nisu imali što jesti, dozva Isus učenike pa im reče: "Žao mi je naroda jer su već tri dana uza me i nemaju što jesti. Ako ih otpravim gladne njihovim kućama, klonut će putom. A neki su od njih došli izdaleka." (Mk 8,1-3) Isto tako, kad je oživio Jairovu kći, Isus ne zaboravlja potrebe njezina tijela: "On im dobro poprijeti neka toga nitko ne dozna; i reče da djevojci dadnu jesti." (Mk 5,43)

Postom, dakle odricanjem od hrane i pića, ne obezvrijedujemo hranu i piće, jer oni su nam potrebni, nego ih nanovo otkrivamo – kao dar Božji.

Što je stoga post?

Nije uvjek jasno što je post. Zbog toga su proroci ispravljali Izraelce koji su postili na krivi način i upućivali ih u pravi smisao posta. Posebno je to činio prorok Izaja koji kritizira post svojeg naroda: "Gle, u dan kad postite poslove nalazite i na posao gonite radnike svoje. Gle, vi postite da se prepirete i svađate i da pesnicom bijete siromahe. Ne postite više kao danas..." (Iz 58,3-4)

Osim kritike, Izaja otkriva narodu pravi smisao posta koji je po Božjoj volji: "Kidati okove nepravedne, razvezivat spone jarmene, puštati na slobodu potlačene, slomiti sve jarmove; podijeliti kruh svoj s gladnjima, uvesti pod krov svoj beskućnike, odjenuti onog koga vidiš gola i ne krite se od onog tko je tvoje krv." (Iz 58,6-7)

I prorok Joel činio je isto. Otvarao je oči svojem narodu za pogrešan način posta i pozivao ga na obraćenje srca kao na pravi i konačni smisao posta: "Al' i sada – riječe Jahvina – vratite se k meni svim srcem svojim posteć, plaćući i kukačući. Razderite srca, a ne halje svoje! Vratite se Jahvi, Bogu svome, jer on je nježnost sama i milosrđe, spor na ljutnju, a bogat dobrotom, on se nad zlom ražali." (Joel 2,12-13)

Iako post podrazumijeva odricanje od hrane, pića i drugih stvari, tu nije kraj postu, jer treba prodrijeti dalje, dublje, prema srcu i uložiti trud najprije u prepoznavanje stanja u sebi, a potom u oslobođanje od ovisnosti i otvaranje srca Božjoj ljubavi.

Znači li post ne jesti, gladovati, štrajkati glađu?

Prema engleskoj riječi *break fast* (break fast – prekinuti post) značilo bi da postimo noću dok spavamo. No je li to post?

Neću jesti meso. Je li to post? Neću pušiti ni piti alkohol u korizmi. Je li to post? Je li odluka smršavjeti post? Je li dijeta zbog zdravstvenih razloga post?

POSTITI SRCEM

Gospa nas poziva i uči postiti: "Danas vas pozivam da počnete post od srca. Ima dosta ljudi koji poste, ali samo zato što svi poste. Postao je to običaj koji nitko ne želi prekinuti. Župu molim da poste za zahvalu što im je Bog dopustio da ostanem ovoliko dugo u ovoj župi. Draga djeco, postite i molite srcem!" (20. 9. 1984.)

Mnogi poste, ali to je često post iz običaja. Dok poste, ne jedu meso, nego ribu ili nešto drugo. I to je sve što se tiče njihova posta.

Fra Slavka Barbarića netko je pitao smije li piti kavu dok posti. A on će: "Stoga, ako se uzme i čaj umjesto vode, ili ako se popije kava u danima posta, ne treba se tjeskobno pitati da li se to može ili smije." Time je htio reći da se u postu ne radi o tome smijem li popiti kavu, nego o nečemu posve drugom.

Isus nas uči da razlučimo pogrešan način posta od onog pravog: "I kad postite, ne budite smrknuti kao licemjeri. Izobličuju lica da pokažu ljudima kako poste. Zaista, kažem vam, primili su svoju plaću. Ti naprotiv, kad postiš, pomaži glavu i umij lice da ne zapaze ljudi kako postiš..." (Mt 6,16-18)

Isus želi da u postu ne ostanemo na površini, da ne postimo radi ljudi, kako bismo se poхvalili pred njima, jer i post možemo iskoristiti kako bismo nahranili i ojačali svoj ego. No u postu se trebamo zaputiti suprotnim smjerom.

Farizej koji moli u Hramu hvali se pred Bogom – ali dovoljno glasno da i ljudi oko njega čuju – da posti dva puta tjedno. Iz njegova načina molitve zaključujemo kakva je narav njegova posta: da posti pred ljudima, da ga ljudi vide i da stekne zasluge pred Bogom. Zato Isus kaže da njegova molitva i post nemaju vrijednost pred Bogom, jer post nije zaslužno djelo pred Bogom. Ne postajemo bolji ni veći u Božjim očima time što postimo. Bogu je jedino važno što se u nama događa za vrijeme posta.

Samim nazivom *post srcem* jasno je kako Gospa ne želi da netko tko posti ostane samo kod običaja, tj. kod izvanjskog činjenja i pukog vršenja zapovijedi nego želi rast, a to znači pokret od vanjštine prema nutrinu, od običaja prema srcu, silazak s izvanjskog činjenja u nutrinu i doživljavanje posta u srcu.

Postiti srcem znači činiti to s voljom, rado, sa žarom. "Pozivam vas da u svojim obiteljima obnovite žar prvih dana, kad sam vas pozivala na post, molitvu i obraćenje." (25. 10. 1998.) Post srcem obavlja se sa zanosom. "Danas vas pozivam da obnovite molitvu i post s još većim zanosom, sve dok vam molitva ne postane radost." (25. 1. 2001.)

Iako post podrazumijeva odricanje od hrane, pića i drugih stvari, tu nije kraj postu, jer treba prodrijeti dalje, dublje, prema srcu i uložiti trud najprije u prepoznavanje stanja u sebi, a potom u oslobođanje od ovisnosti i otvaranje srca Božjoj ljubavi.

Post je "čin poniznosti pred Bogom i pokornički izraz naše potrebe za obraćenjem od grijeha i sebičnosti kako bismo Boga ljubili iznad svega, a svoje bližnje kao sebe same. Njegov je cilj preobrazba čitavoga našeg bića – tijela, duše i duha. Nužno je praćen molitvom i vršenjem djela milosrđa." (Charles Murphy)

Poštovani čitatelji! Post nije međugorski izum ni posebnost, ali je preko Međugorja, po Gospinim porukama, ponovno oživljen u čitavom svijetu. Međugorje je tako dalo snažan doprinos obnovi Crkve zbog obnovljenog prakticiranja posta velikog broja vjernika.

da ne vidim ovu poruku kad se ona nalazi skoro na svakoj stranici. Isus je postio, govorio o postu, rekao da će njegovi takoder postiti. Kako je bilo to moguće, neprestano se pitam i bojam se da ima još mnogo poruka koje čekaju na moje obraćenje pa da ih otkrijem."

Post je povezan s odricanjem, a upravo je u pristupu odricanju u posljednje vrijeme došlo do velike promjene. U medijima, kako tiskovnim tako i na društvenim mrežama, sve je uočljivo buđenje svijesti o važnosti odricanja i njegovoju nužnosti.

Ta promjena posebice se opaža na području prehrane, gdje se odricanje

psihičkih i socijalnih sposobnosti u djeteta. Za osobe koje su upale u stanje ovisnosti o alkoholu, drogi, koksi, pornografiji i sl. odricanje je očito jedini put koji vodi do izlaza iz ropstva. Također, odricanje je nezamjenjivi te-

bi vam njegovo obdržavanje bilo olakšano.

Pridonese li ova knjižica barem malo da i sami otkrijete vrijednost i korisnost posta, ostvarila je svoj smisao.

Post je povezan s odricanjem, a upravo je u pristupu odricanju u posljednje vrijeme došlo do velike promjene. U medijima, kako tiskovnim tako i na društvenim mrežama, sve je uočljivo buđenje svijesti o važnosti odricanja i njegovoju nužnosti.

Ta promjena posebice se opaža na području prehrane, gdje se odricanje

KREŠIMIR
MILETIĆ

SVIBANJ JE MJESEC KADA NA POSEBAN NAČIN ČASTIMO GOSPU. I promotrimo li kako se obično ponašamo prema osobama iz našeg okruženja, kada ih želimo razveseliti ili im odati konkretni izraz ljubavi i pažnje, uočit ćemo kako tada razmišljamo o tome što to ta osoba posebno voli, do čega joj je posebno stalo. Pa to onda činimo, darujemo, odvajamo vrijeme i u zajedništvu s drugima koji tu osobu ljube – osmisljavamo što kreativniji način kako da ju razveselimo.

Ako postavimo pitanje što je to što bi mi mogli učiniti da razveselimo Gospu, ne treba nam dugo tražiti odgovor. Gospa nam je sama u Međugorju, ali i na drugim mjestima gdje se kroz povijest ukazivala jasno i višekratno ponavljala što od nas očekuje. Ona od nas traži vrlo konkretni vjernički, duhovni život koji obiluje molitvom, pokorom, sakramentalnim životom. Molitva krunice, euharistija, post, pokora, sakrament pomirenja.

Kada bismo željeli sažeti njezine najdublje čežnje, jasno bismo mogli vidjeti da se radi o spasenju svih ljudi.

Ako dakle želimo razveseliti ili na poseban način častiti Gospu, najbolje je početi živjeti i ostvarivati njezine poruke. A njezine su poruke kristocentrične. Zaista, nije nam u porukama otkrila ništa novoga, što već nije objavljeno u punini u Evandelu. No, pomaže nam rastvoriti, natopiti i rascijetati naša srca kako bi se iznutra pokrenula i otvorila za zrelu ljubav. Ona nam pomaže razumjeti da je put našeg obraćenja dugačak i zahtjevan. Više puta ponavljala je kako je ovo vrijeme posbenih milosti. Ukoliko odgovorimo na njezin poziv i u svakodnevnom životu počenemo živjeti njezine poruke, brzo ćemo ući u iskustvo gledanja stvarnosti novim očima.

Svako vrijeme, pa i ovo u kojem živimo, ima svoje izazove. I ako postanemo tek puki promatrači ratova, različitih kriza, pandemija, zla koje sve jasnije prepoznajemo u djelovanju uokolo nas – tada će se u našem srcu

Foto: Arhiv ICMM

SVIBANJ

Gospin mjesec budjenja našeg srca

razvijati plod posijanog straha koji rađa duhovnom paralizom. Strah nas može okrenuti prema paničnom pokušaju spašavanja samih sebe ili svega onoga što posjedujemo, čineći nas slijepima za stvarnost spasenja i vječnosti koje su za razliku od svega što se oko nas događa – nepromjenjive! Zaista, ovdje na ovome svijetu smo tek prolaznici i ukoliko pažljivije promislimo, sve naše investicije zaista nagrizaju crv i moljac. Mudar čovjek usmjeriti će svoje snage u suradnju s Gospodinom.

Mjesec svibanj je još jedna predivna šansa za povratak molitvi krunice. Neki dan sam s prijateljima razgovarao o našim različitim fazama duhovnog odrastanja. Sjetili smo se vremena kada smo često posjećivali Međugorje i kako smo tada žarko i lako molili, postili. Sjećam se kako sam imao Časoslov na čije sam korice ispisivao imena osoba za koje sam molio i postio. U trenutcima kada mi je bilo teško moliti ili sam osjećao suhoću, čitao bih njihova imena i u mislima ih posjećivao. "Možda baš sada ima neku potrebu... Možda se bori s nečime... Idem moliti." Znalo se dogoditi da sam u razgovorima s tim osobama, prilikom susreta ili putem telefona znao čuti kako su se određene težine koje su proživljavali poklapale s težinama koje sam osjećao pri molitvi ili postu. Tada sam razumio kako smo svi mi povezani, kako je Crkva živo tijelo i koliko je naša molitva važna i vrijedna.

Ako pogledamo koliko vremena u jednom danu 'prospemo' na neke stvari koje baš i nisu važne, vidjet ćemo koliko smo vremena imali na raspolažanju za molitvu. A jesmo li to vrijeme iskoristili za molitvu? Konkretna ljubav, ali i odgovornost i zrelost življjenja kršćanskog poziva, očitovat će se upravo u tom nutarnjem pogledu na stvarnost. Jer, zašto me Gospa poziva na intenzivan molitveni i duhovni život? Pa zato što su naše molitve, pokora, post izrazito važne u duhovnom boju koji se odvija. 'Jesam li ja čuvan svoga brata', pitat će Kain, očitujući duhovnu hladnoću i stanje srca jednog ubojice svoga brata. Nisam li i ja u tom istom stanju ukoliko sam ravnodušan prema patnjama, potrebama, planovima koje Gospodin po Crkvi ima u današnjem svijetu? Koliko je puta Gospa rekla da se postom i krunicom mogu i ratovi zaustavljati. A u kojoj mjeri koristim ova duhovna oružja?

Zato je svibanj, mjesec kada se priroda budi i pokazuje svoje prekrasne boje i mirise, vrijeme koje možemo iskoristiti za buđenje našeg srca. Nije važno u kojoj se fazi sada nalazimo, kako se osjećamo, jesmo li daleko od Gospodina, osjećamo li zamor, malodušje. Ovo je vrijeme posebnih milosti. Vrijeme radosti otkrivanja Božje ljubavi koju ima za svakoga od nas. Zato je početak povratka u sakramantu pomirenja i odluci kako želimo početi živjeti svoj kršćanski poziv ne kao puki korisnici, već kao učenici i suradnici. Kao suborci. Jer kao što i za svakoga od nas u ovome trenutku netko moli, tako smo i mi pozvani moliti za braću i sestre, a na poseban način za obraćenje grješnika. A svaki put kad molimo za obraćenje grješnika, molimo i za sebe, jer smo svi grješnici i svi smo potrebeni obraćenja.

U onoj mjeri u kojoj smo imali iskustvo da je nama Gospodin oprostio, da je naš dug bio i jest toliko da ga nikada ne ćemo moći vratiti, u toj mjeri ćemo i sami ući u ljubav i milosrđe. Tek kad iskusis ſvoj pad i gorčinu svog grijeha te koliko je veliko Božje milosrđe kojim ti svaki put i uvijek iznova sve oprosti, tvoje srce postaje mekše za pogreške drugih prema tebi, tvoj pogled na ljudе oko tebe se mijenja, tvoje riječi i misli kojima ih opisuješ postaju blaže, postaju zagovorničke. *Oprosti nam duge naše, kako i mi opravštamo dužnicima našim.* No, oproštenje rađa pokretom srca u kojem iz zahvalnosti prema Onome koji ti je oprostio želi činiti nešto konkretno za tu osobu. Zato je pomirenje u sakramantu pomirenja ujedno i početak djelovanja. Vjerujem da svatko od nas želi biti suradnik Gospe i Isusa, upravo iz ljubavi i zahvalnosti za nebrojene milosti i bezgraničnu ljubav koju primamo. Neka nam svibanj bude mjesec povratka žarkoj molitvi, onako kako nas je Gospa više puta pozivala i podsjećala u Međugorju. Neka nam na tom putu pomogne njezin blagoslov i zagovor!

MEDUGORJE PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.“

Sva izdanja možete kupiti na web stranici
www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Svenenirci Informativnog centra MIR Međugorje.

BLAŽENA DJEVICA MARIJA „RAĐA“ SVECE

MIRTA MILETIĆ

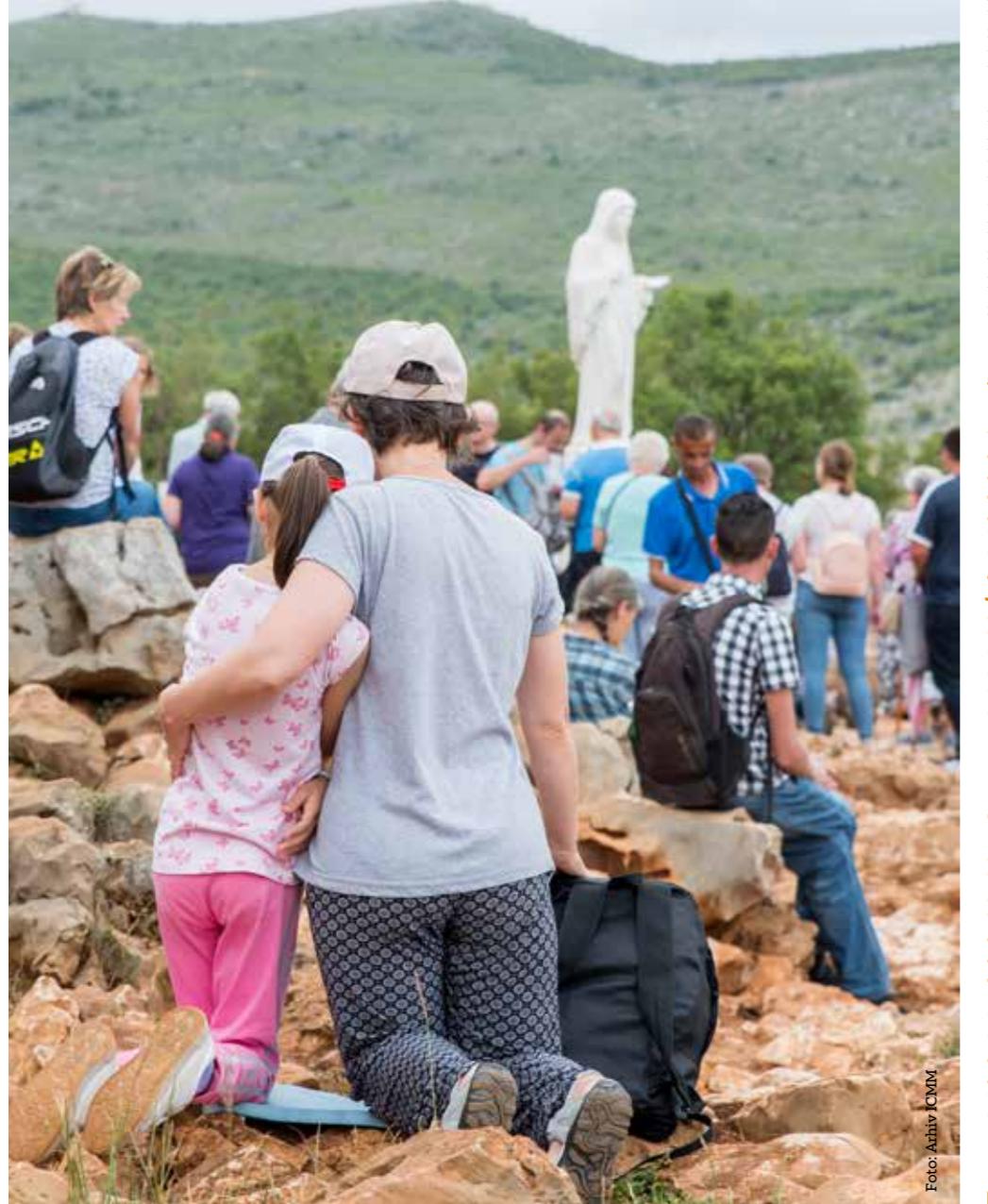

Foto: Arhiv CMM

BOG JE SVAKOJ ŽENI DAO MOGUĆNOST RAĐANJA, NEIZREČIV DAR. Kroz ženu dolazi novi život, novi čovjek koji se kasnije rađa za Vječnost. Posebna je, stoga, povezanost između majke i djeteta jer su i prije samog rođenja ta dva bića već povezana devet mjeseci. Razvijaju određeni odnos, komu-

nikaciju. Veliko je to otajstvo koje Bog daje čovjeku. Uzima ga za svog suradnika u stvaranju, pa stoga i ne čude danas toliki napadi na život i rađanje, na majke. Sotona se I te kako bori protiv života i trudi se na različite načine zaustaviti život. Negdje sam čula kako je Sotona objavio rat „maternici“. Zgodna slika koja

objedinjuje sve čime se danas napada tijelo žene i prava koja joj se nude kao izlaz iz tzv. „ropstva majčinstva“. Valja prepoznati znakove vremena u kojem živimo i duhovni rat koji se vodi oko nas. Stvaran i ozbiljan. Naš je odgovor i te kako važan. Ta kršćani smo i ne možemo ostati rezignirani na rat koji se vodi. Koji je moj odgovor? Kako prkosim kulturi smrti? Svjedočim li hrabro za život? Ili to držim za sebe i bojam se?

Naše su majke dale pečat, temelj našim životima. Zaslужne su za naš doživljaj svijeta u odrasloj dobi. Njihove uloge zapravo su presudne za naš emocionalni, fizički i duhovni razvoj. Majka na dijete prenosi sigurnost i stabilnost. No, da bi majka mogla djetetu dati sigurnost i stabilnost i sama mora biti psihič-

Za ozbiljan hod prema Gospodinu potrebna nam je Njegova Majka. On je Glava, Početak i Svršetak. Ako je Blažena Djevica Marija rodila Krista, Glavu mističnog tijela, onda se i mi moramo "roditi" od te iste majke. Ukoliko imamo neki odnos i vjeru prema Gospodinu, to trebamo zahvaliti Mariji. Ona je naša posrednica prema Isusu. Ne možemo sami.

ki i duhovno zrela. Sve što majka nosi u sebi prenosi na dijete. Možda je većina od vas već u ulozi majke (duhovno ili fizički) i primjećujete neke nedostatke, „rupe“ koje vam onemogućuju dobru ulogu majke. Otkuda ta teškoća? Rasli smo uz naše majke koje nisu bile savršene. Možda im zamjeramo nedovoljnu pažnju i ljubav. Vrtimo se u začaranom krugu samosažaljevanja zbog onog što nam nisu dale, a nama je bilo potrebno. Zamjeramo im hladnoću i nedovoljnu podršku u životu. I one su donijele modele ponašanja, sigurnost ili nesigurnost od svojih majki. Dale su nam samo ono što su i same naučile. Gdje je onda rješenje? Vrtimo li se iz generacije u generaciju u začaranom krugu? Mi smo u našim obiteljima dobili postavke za naš život koje ćemo nositi u sve odnose, ali nismo predestinirani odgojem i našim roditeljima. Uvijek možemo drugačije, možemo zauzeti drugačiji stav. Imamo slobodu činiti drugačije. Prihvatići nedostatke naših majki, ne zamjerati im i odlučiti se za drugačije.

Naša nam katolička vjera ovdje nudi još jednu pomoć. Našu Nebesku Majku. Ako osjećamo zakinutost i nedostatke od strane naših majki, imamo Majku. Nismo siročad. Nismo sami. Postoji Majka koja na savršen način bdije nad našim životima. Poznaje nas i voli nas. To trebano upisati u svoja srca. Za nju možemo reći da je savršena Majka. Bez mana, bez grijeha, bez propusta. Blažena Djevica Marija živjela je u skladu za vrijeme svog zemaljskog života. Sklad između duše i tijela. Potpuna harmonija! Zamislite kako je to izgledalo biti u njenom društvu. Kakav je bio njen govor, ponašanje, geste! Izgled, njene oči, lice! Njeno tijelo je doista bilo savršeno lijepo. Stoji u Pjesmi nad pjesmama ovako: „*Sva si lijepa, o družice moja, i nema nedostatka na tebi.*“ (4,7.). „*Ti si najljepša među ženama.*“ (5,17.). „*Lijepa si ti, družice moja, lijepa si ti.*“ (1,15.). Starozavjetni je prorok zapravo govorio o Gospu. Razumijemo zašto je Bog tako oblikovao Marijino tijelo i dušu. Da bi se iz njene utrobe rodio najljepši čovjek, Isus Krist. Dijete obično nalikuje Majci.

Za ozbiljan hod prema Gospodinu potrebna nam je Njegova Majka. On je Glava, Početak i Svršetak. Ako je Blažena djevica Marija rodila Krista, Glavu mističnog tijela, onda se i mi moramo "roditi" od te iste majke. Ukoliko imamo neki odnos i vjeru prema Gospodinu, to trebamo zahvaliti Mariji. Ona je naša posrednica prema Isusu. Ne možemo sami. Sveti Augustin je rekao *kako su svi predodređeni, kako bi mogli odgovarati slici Sina Božjega, dok su na svijetu skriveni u krilu Presvete Djevice gdje ih ova dobra majka čuva, hrani, uzdržava i odgaja dok ih poslije njihove smrti ne porodi za Vječnost.*

Scvci su ozbiljno shvatili Marijinu ulogu u svojim životima. Ne postoji svetac koji nije izrazito nježno ljubio Blaženu Djevicu Mariju. Ponizni ljudi, velikog srca. Jedan kardinal Stepinac, čiji rođendan slavimo u svibnju, koji je ljubav prema Mariji primio još u kolijevci. Često je svjedočio kako mu je krunica pomogla u mnogim izazovnim i pogibeljnim situacijama. Sačuvala mu život u Prvom svjetskom ratu. Ili naš blaženi Ivan Merz, laik i profesor. Imao je veliku pobožnost i ljubav prema Blaženoj Djevici Mariji, odlučivši se na tjelesnu čistotu i službu katoličkoj Crkvi. Napisao je mnoge članke o našoj Nebeskoj Majci. Kaže sveti Ljudevit Montfortski: „Mariji je pridržana tvorba i odgoj velikih svetaca koji će se pojavit pri koncu svijeta, jer samo ova izvanredna i čudesna Djevica može u zajedništvu s Duhom Svetim proizvesti osobite i izvanredne stvari. Kada Duh Sveti, njezin Zaručnik nade Mariju u kojoj duši, on tamo leti i ulazi u svoj svojoj punini, te se toj duši daje to obilatije što više mjesta ona dade njegovoj Zaručnici.“

Na nama je da, posebno u svibnju, obnovimo ljubav i odnos prema Gospu. Povjerujmo da je ona naša Nebeska Majka, povjerujmo u njenu brigu i ljubav za nas. Ona nije daleka, nije izolirana od naših životnih situacija i teškoća. Poznaje naše patnje i dvojbeli. Zna našu životnu povijest, teškoće u odnosima! Njoj je jedino potrebna otvorena duša koja će ju prihvatići kao Majku!

Knjigu u Gospinoj školi mogli bismo s dobrim razlozima nazvati udžbenikom međugorske duhovnosti. Autor je osobno prošao u školi Kraljice Mira tu školu, živeći Gospine poruke i učeći od onih koji su tu školu prošli prije njega, posebno od pok. fra Slavka Barbarića kojega često i citira.

Duboko sam uvjeren da će svaki dobronamjeran čitatelj koji u ruke uzme ovu knjigu doživjeti pravu opijenost Gospinom duhovnošću koja je plod njezine škole koje se ne treba bojati, već odvažno u nju stupiti. Knjiga je pisana jednostavno i praktično da doista može poslužiti kao udžbenik u toj školi, ali i kao primjerice vrlo prikladno gradivo za duhovne vježbe ili osobno duhovno štivo. U svakom slučaju ona predstavlja pravo osvježenje i obogaćenje literature koja se bavi međugorskom duhovnošću. (fra Ivan Dugandžić)

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Svenenirci Informativnog centra MIR Međugorje.

Međugorska događanja kao historiografska tema?

IVICA ŠARAC

HISTORIOGRAFIJA NE MOŽE NITI IMA ZADAĆU MIRITI SUPROTSTAVLJENA STAJALIŠTA, ALI MOŽE PRIPOMOĆI POJASNITI NELOGIČNA ILI NEDOVOLJNO POJAŠNJENA MJESTA, KOJA SU PONEKAD REZULTAT SELEKTIVNOG ILI JEDNOSTRANOG PRIKAZA STVARI.

Foto: Arhiv ICMN

Z a ovih nešto više od četrdeset godina otkako traje, o međugorskem fenomenu rečeno je i napisano toliko toga da je danas teško kompletirati audio-snimeke svjedočanstava glavnih protagonisti, a kamoli skupiti i pobrojati sve naslove knjiga i članaka koji su na raznim jezicima i s različitim pozicijama tematizirali neobična događanja u ovom hercegovačkom mjestu od ljeta 1981. do danas. O

tvrđnjama šest osoba iz Bijakovića da im se ukazala i ukazuje Gospa, u međuvremenu je nastala jedna veća biblioteka s knjigama raznih formata i žanrova, napisanih iz različitih pobuda i znanstvenih disciplina i dakako različite kvalitete. Ako izuzmemo površan i većinom senzacionalistički usmjeren medijski pristup koji otpočetka do danas baca najveću sjenu nad ovu temu, o zbivanjima u Međugorju najviše su objavljivani

naslovi s duhovno-pastoralnim i molitveno-meditativnim sadržajima, a tu su i brojna svjedočanstva o duhovnim i tjelesnim ozdravljenjima i osobnim obraćenjima, zatim mnoštvo radova pod različitim teološkim, psihosocijalnim i socio-religijskim vidom, isto tako i polemični i kritički intonirani tekstovi, kao i ekspertize iz područja medicinskih znanosti. U širokoj lepezi različitih pristupa i sadržaja, ciljeva i motiva, nekako je

najslabije vidljiv onaj historiografski, a koji bi pak trebao biti aktivniji s obzirom na protok vremena i na društvenu relevantnost teme, na potrebu povijesne kontekstualizacije događaja, na nekritička preuzimanja i ponavljanja nekih spornih i nerazjašnjenih pojedinosti od sporedne

kupljenih podataka i temeljitija provjera izvora. Historiografija, naravno, nije pozvana niti raspolaže takvim metodološkim „instrumentarijem“ ni znanstvenim „ovlastima“ zalaziti u druga disciplinska područja, a pogotovo donositi prosudbe o autentičnosti ukazanja, no ona može pripomoći

jedan nadnaravni fenomen? Zbog čega se historiografija ne bi, primjerice, zanimala, za društveno-politički kontekst u kojem su se preko leđa vidjelaca, tada djece, u svoj žestini radikalizirali odnosi tadašnjega komunističkog režima prema Crkvi u Hercegovini, a nedugo zatim (opet preko njihovih leđa) ponovno počeli prelatati unutar Crkve sukobi oko tzv. „hercegovačkog slučaja“? Nadalje, zar u korištenju izvora nije trebalo povesti više računa o tomu da su u to vrijeme servirane svakakve „informacije“, jer se u događaju po nalogu Partije odmah umiješala i tadašnja Služba državne bezbjednosti, koja je već odranije s ciljem kompromitacije Crkve bila infiltrirana preko pojedinaca i u crkvenim krugovima, a koja je imala razrađene metode za diskreditaciju i progona ljudi i uvlačenja u međusobne konflikte onih kojima je doista bilo stalo do istine i zaštite djece-vidjelaca? Bilo je obilje takvih „podataka“ i „informacija“ u režiji ondašnjih obavještajno-sigurnosnih službi i neke su zacijelo nadživjele i pad komunizma i raspad komunističke države, a danas ih sve treba ispitati i provjeriti. Izuzetno je važno prikupljati što više izvora, usporedivati ih i provjeravati autentičnost njihovih sadržaja i donositi interpretativne zaključke na temelju što objektivnije provedenih analiza. Nije nemoguće da se pritom uspiju otkloniti neke proturječnosti ili da se barem izbjegnu ponavljanja nekih netočnosti, koje su, uz ostalo, pridonosile unutar crkvenim nesuglasicama pa i podjelama „oko Međugorja“, kako među teologima, svećenicima, biskupima i kardinalima, tako i među vjernicima, ali i unutar samoga društva, u kojem jedan dobar dio i danas, uz poruge i ismijavanja, likuje nad sukobima oko međugorskog pitanja. Historiografija ne može niti ima zadaću miriti suprotstavljena stajališta, ali može pripomoći pojasnitи neologična ili nedovoljno pojašnjena mjesta, koja su ponekad rezultat selektivnog ili jednostranog prikaza stvari. Poznata je praksa da su pojedini autor skloni, u svrstavanju na jednu ili drugu stranu, izostavljati one sadržaje ili podatke koji ne bi potvrđivali njihovu već unaprijed zadatu interpretativnu verziju, pa se tako dogodi da izostavljene pojedinosti više zamagljuju nego otkrivaju stvarnost. Da bi se unio nekakav činjenični red i što je moguće objektivnije prikazao sam početak i tijek događanja, od izuzetne je važnosti pažljivo uspoređivati sve dostupne izvore (i usmene i pisane) i ne zaobilaziti proturječna, nejasna ili neologična mjesta. Zbog toga sam zahvalan uredništvu Glasnika mira za pruženu mogućnost da u nekoliko nastavaka pokušam napraviti historiografski prikaz događaja u Međugorju od ljeta 1981.

Razlozi za jedan takav pristup zapravo su vrlo slični onima koji vrijede i za neke druge znanstvene discipline, koje su se na svoj način bavile Međugorjem. Austrijski pastoralni teolog, Paul Zulehner, ovako je to jednom prilikom objasnio: „Netko me je upitao, zašto me kao pastoralnog teologa zanima nešto tako egzotično kao što je Međugorje. Na to sam odgovorio, ako već toliko ljudi godišnje dode u Međugorje, a radi se o milijunima, onda je to fenomen koji je za pastoralnu teologiju važna činjenica u praksi Crkve. Žato smatram arogantnom pastoralnu teologiju koja kaže: ne zanima nas, jer ja nisam za to ili ne mogu biti za to. To je fenomen koji me ponajprije zanima zbog činjenice da se događa.“

važnosti za pitanje autentičnosti ukazanja, ali i na oprječne reakcije i žestinu polemičnosti koja je godinama prisutna oko ovoga pitanja u Crkvi i u društvu.

Iako se kroz dosta tekstova o Međugorju nastoji utvrditi činjenice te kronološki što preciznije poredati i rekonstruirati početak i tijek događanja, dojam je kako za jednu čvršću i koherentniju sliku nedostaje sustavnija historiografska obrada pri-

Foto: Arhiv ICMM

IZGUBLJENI ILI NAĐENI

Izjave koje se mogu čuti u razgovorima među ljudima ovih dana idu nekako ovako: „U svibnju ovako sušno i hladno vrijeme nikad prije nije bilo!“ ili „Metereološka prognoza je opet pogriješila! Ovakve vremenske (ne)prilike učinile su da su se izgubila i uvriježena poljoprivredna pravila sadnje. Sve se nekako pomaknulo. Godina kasni, kažu. S druge strane svjetska politička i društvena zbivanja donose opet nove upitnike: Hoće li biti rata? Koliko dugo će divljati cijene? Hoće li biti posla? Puno je neriješenih pitanja zamračilo horizonte čovjekove budućnosti. Na medijskim platformama izbori i sudovi koji izlaze na vidjelo pomoću određenih istupa u vezi prirodnih zakona, nerodenog života, ili života općenito, obitelji, ljubavi... pokazuju kako je još gora tama zavladala u ljudskim dušama.

LJUDI VIŠE LJUBE TAMU

Vjera nas uči kako je čovjek stvoren na Božju sliku. To znači kako se, ama baš u svakom čovjeku nalazi otisak Božjeg svjetla i Božje istine. Ipak, nosioca svjetla i istine kao da je sve manje, a ljudskim dušama zamraćenim tamom, ono pravo Svjetlo i Istina koji im se nude, postaju sve

teži za prihvati. Obistinjuje se sud Ivanova evanđelja: „Svjetlost je došla na svijet, ali ljudi su više ljubili tamu nego svjetlost jer djela im bijahu zla.“ (Iv 3,21)

Ljudi danas više nego ikad ljube tamu. Naravno da to na prvu ne izgleda tako. Jer naizgled nitko ne će reći kako voli mrak. Ali ova tamna mračnost svijeta ne pokazuje se odmah u svom ružnom naličju, nego se prikazuje obojana dugim bojama razuma, logičnosti, praktičnosti, suošćenja, komotnosti, lakših, jednostavnijih i brzih rješenja,

izbjegavanjem patnje, olakšavanja života ljudima... Ova tamna mračnost svijeta čini da nam pogledi na život postaju kratki. Završavaju s ovozemaljskim, opipljivim, shvatljivim... Božja Svjetlost i Istina podižu ljudski pogled iznad zemaljskih ograničenja, podižu ga do beskraja, do vječnosti u kojoj upravo najviše sjaje

PAULA TOMIĆ

i traju odluke i trenutci koji su ovdje na zemlji bili najviše prožeti žrtvom, patnjom, povjerenjem, vjerom, gubitkom vlastite ugode – trenutci KRIŽA!

Tama u ljudskim srcima drugim bi se riječima mogla nazvati i „nepoznavanje Božje ljubavi“. Bez ljubavi život postaje samo čista računica: kako uložiti najmanje, a dobiti najviše. Nažalost, propadljivog blaga.

S ljubavlju u srcu čovjek živi prema drugačijoj, Božjoj logici, koja gleda na stjecanje nepropadljivog blaga na Nebesima, a ta logika glasi: „Jednoga dana pred Božjim licem, nači ćemo samo ono što smo ovdje na zemlji od sebe dali drugima!“

GOSPA VIDI DA SMO IZGUBLJENI

Gospa u zadnjoj poruci od 25. 4. 2022. kaže: „Gledam vas i vidim da ste izgubljeni“ Kad to Ona ovako jasno i bez okolišanja kaže, nije baš jednostavno za čuti i prihvatiti. Ipak, ako pogledamo na svijet u globalu, možemo ustvrditi kako je Gospa i ovaj put u pravu. Izgubila su se sva mjerila, svi pravi ciljevi, sve vrijednosne odrednice... Dosta je samo pročitati neke naslove članaka koji pune medije. Danas se veliča jedno, sutra se veliča nešto potpuno suprotno. Danas je ovaj događaj ili ova odluka ispravna, sutra je sve to potpuno pogrešno. Koliko nas već godina uvjeravaju kako su, prema svjetskom izvješću o sreći za 2022. Finci po peti put najsretnija nacija na svijetu. Slijede je Danska, Island, Švicarska i Nizozemska. I mi prihvaćamo tu lažnu istinu kako uredenost države, pravna jasnoća, ekonomska sigurnost doprinose sretnom stanju nacije – upravo ono što nam kazuje tamna mračnost svijeta.

U stvarnosti, život pokazuje kako se sreća ne sastoji od reda, uredenosti, zakona, prava i prilika koje nam daje neko ljudsko društvo ili država, nego u pozitivnim emocijama koje ljudi doživljavaju. A kada se postave pozitivne emocije kao kriterij sreće, svjetski vrh sretnih zemalja na svijetu izgleda sasvim drugačije, kaže Frank Martela za *Scientific American*: „Odjednom su zemlje Latinske Amerike kao što su Paragvaj, Gvatemala i Kostarika najsretnije zemlje na svijetu. Stvari postaju još složenije kada pogledamo rasprostranjenost depresije u različitim zemljama. U jednoj usporedbi koju

**SLJUBAVLJU
USRCU ČOVJEK
ŽIVI PREMA
DRUGAČIJOJ,
BOŽJOJ LOGICI,
KOJA GLEDA
NA STJECANJE
NEPROPADLJIVOG
BLAGA NA
NEBESIMA, A TA
LOGIKA GLASI:
„JEDNOGA DANA
PRED BOŽJIM
LICEM, NAČI ĆEMO
SAMO ONO ŠTO
SMO OVDJE NA
ZEMLJI OD SEBE
DALI DRUGIMA!“**

Kada čovjek nađe svoj smisao u ljubavi i životu za drugoga – onda više nije izgubljen! Kao dva sidra na tom putu pronalaska smisla i ljubavi kroz ovaj „čudni“ svibanj, ostaju nam Marija i euharistija na koje nas pozivaju uvijek stalne i trajne svibanjske pobožnosti. Probudimo se i odazovimo se Gospinom pozivu!

je napravila Svjetska zdravstvena organizacija, prevalencija unipolarnih depresivnih poremećaja po glavi stanovnika najveća je u svijetu u Sjedinjenim Državama. Među zapadnim zemljama, Finska je na drugom mjestu. Dakle, paradoksalno, ista zemlja može biti u vrhu i u zadovoljstvu životom i u depresiji“, nastavio je. „Konačno, neki ljudi bi mogli zaključiti da ni životno zadovoljstvo, ni pozitivne emocije ni odsutnost depresije nisu dovoljni za sreću. Umjesto toga, potrebno je nešto više: čovjek mora doživjeti svoj život kao smislen“ – poentirao je Frank Martela.

Psihoterapeut Viktor Frank kaže: „Biografija nekog čovjeka ne mjeri se prema broju ispisanih stranica ili proživljenih godina, nego po bogatstvu sadržaja.“

MJERA SREĆE JE BOGATSTVO LJUBAVI

Zato se s pravom možemo upitati, nije li najbogatiji sadržaj života ljubav? Zar nam o tome ne govore i misna čitanja u ovo uskrsno vrijeme? Posebno Djela Apostolska koja opisuju ljubav članova prve crkve i njezinu otvorenost za vodstvo Duha Svetoga.

Tako smo nedavno čitali izvještaj o obraćenju visokog dužnosnika etiopske kraljice (usp. Dj 8,26-40). On je bio eunuh, kastrirani muškarac. Termin se obično odnosi na one koji su kastrirani radi vršenja neke specifične dužnosti u društvu, kao što je to bio običaj u mnogim društвima u prošlosti. I upravo jedan takav čovjek, visoki dvorjanin etiopske kraljice, vraća se iz Jeruzalema razočaran. On je čovjek bez budućnosti – ne može imati potomke, ostaviti u djeci neki svoj trag nakon svoje smrti. Stoga je ne samo bez budućnosti, nego i bez nade jer budući da je ovanak, zakonom mu je zabranjeno ući u

hram. Osjeća se nedostojan i odbačen ne samo od ljudi nego i od Boga. I baš takvom čovjeku Duh Sveti šalje đakona Filipa koji mu naviješta Isusa i njegovu apsolutnu ljubav prema svima. Eunuh otvorena srca prihvata tu novost Istine, odlučuje se odmah krstiti i pun radosti nastavlja put kući – obogaćen spoznajom Isusa Krista.

Ovaj nam tekst pokazuje što to ispunjava čovjekovo srce radošću. Spoznaja smisla života i spoznaja da si lujbljeno dijete Božje u Isusu Kristu!

Ne može onda biti slučajnost što nas Gospa ovdje u Međugorju najčešće moli samo jedno: *Molite za sve one koji nisu upoznali Božju ljubav!*

DVA SIDRA: MARIJA I EUHARISTIJA

Gospa poziva na povratak Bogu, povratak molitvi (usp. „Zato vas sve pozivam: vratite se Bogu, vratite se molitvi i Duh Sveti će vas ispuniti svojom ljubavlju koja daje radost srcu.“ poruka 25. 4. 2022.) Samo na taj način Duh Sveti će ispuniti čovjekovo srce, obrisati tamne naslage zemaljskih laži koje su se navukle preko Božje slike u čovjeku. Ono Svetjelo i ona Istina koji se u duši nalaze od vječnosti učiniti će nas novim apostolima: ljudima koji će postati radosni svjedoci Božjeg milosrda u sebi i oko sebe. (usp. „Nada će rast u vama i u bolju budućnost, a vi ćete postati radosni svjedoci Božjeg milosrda u vama i oko vas.“ poruka 25. 4. 2022.)

Kada čovjek nađe svoj smisao u ljubavi i životu za drugoga – onda više nije izgubljen! Kao dva sidra na tom putu pronalaska smisla i ljubavi kroz ovaj „čudni“ svibanj, ostaju nam Marija i euharistija na koje nas pozivaju uvijek stalne i trajne svibanjske pobožnosti. Probudimo se i odazovimo se Gospinom pozivu!

Razgovor s fra Danijelom Marijom Klimekom (II.)

Istinski sam se zaljubio u Međugorje i Gospu prije nego što sam kročio u Međugorje

Fra Danijel Maria Klimek, Amerikanac je poljskog podrijetla koji je odvažno doktorirao na temi Međugorja. U vrijeme kada još nisu bila službeno odobrena hodočašća svoju je disertaciju objavio u obliku knjige za koju je primio prestižnu nagradu za izvrsnost Franjevačkog sveučilišta u Steubenvilleu. U svibnju mu izlazi nova knjiga o marijanskoj duhovnosti, a s istraživanjima i pisanjem o Međugorju koje mu je promijenilo život ne misli prestati. Može se reći da je jedan od onih koji su najizravnije iskusili plodove Međugorja kroz obraćenje, jer i prije no što je ovdje hodočastio, preko jedne knjige o Međugorju osjetio je snažan poziv na ređenje i neumoran rad na svojoj duhovnosti koji podrazumijeva i predanu posvećenost Gospo, o čemu osjeća dužnost svjedočiti.

■ Ono što me toliko dira kod Vas jest to da ste veliki intelektualci, ali i čovjek duboke vjere. Ne bojite se govoriti o nadnaravnom. Imam dojam da su drugi svećenici s velikim diplomama često na neki način sramežljivi pričati o nečemu što bi za njih bilo iracionalno. Ali i vjera je iracionalna. No činjenica je da se Vi usuđujete povezati to dvoje: intelektualne aspekte učenja svega onoga što možete prenijeti svojim učenicima i karizmatični dio sebe. Također se ne bojite govoriti o nadnaravnom, o misticizmu i posebnim vjerskim iskustvima. Ne bojite se govoriti o egzorcizmu, ne bojite se tih riječi koje neki ljudi smatraju zahtjevnima i nepoželjnima.

Da, to je pomalo tabu-tema, što mi je jako zanimljivo jer osjećam da misticno i nadnaravno zapravo dotiče mnoga srca. Jedan od mojih omiljenih citata o Međugorju dolazi od sv. Ivana Pavla II. koji je rekao: *Današnji svijet izgubio je osjećaj za nadnaravno...* Osobno mislim da ga mnogi traže i nalaze u Međugorju kroz molitvu, pokoru i post. U današnje doba toliko ljudi, posebice mladih, duboko čeznzu za nekom vrstom nadnaravnog sretna, iskustvom koje mnogi od njih traže na progješnome mjestu kao što je okultizam New Agea. No imamo tako bogatu povijest misticizma i istinskog vjerskog iskustva koje govori

SABRINA ČOVIĆ
RADOJIČIĆ

MEDUGORJE MI JE PROMIJEŠLJENO ŽIVOT. PROČITAO SAM KNJIGU WAYNEA WEIBLEA. DOŽIVIO SAM DUBOKO DUHOVNO ISKUSTVO I VELIKA MI JE ČAST ŠTO SAM SPOSOBAN PISATI O OVOJ TEMI KOJA MI JE PROMIJEŠLJENA ŽIVOT I USMJEŘILA PREMA DUBLJOJ KATOLIČKOJ VJERI. ZNATE, GOSPA JE UČINILA TOLIKO TOGA ZA MENE.

o višem katoličanstvu. I rastužuje me kada vidim čak svećenike i neke druge ljudi koji su oduševljeno uronili u to. No bilo je iskustava u mojem životu gdje sam čak bio na rubu kompromisa. A onda sam pronašao dubli smisao tako da sam, primjerice, ako mogu podijeliti ovu priču, bio duboko blagoslovlen što je ova knjiga prije nekoliko godina osvojila fakultetsku nagradu za izvrsnost u akademskom postignuću na Franjevačkom sveučilištu u Steubenvilleu. Nagrade se tri stručnjaka, za izvrsnost u akademskom postignuću, izvrsnost u nastavi i izvrsnost u

vodstvu. Na ovom događaju govorite dok primate nagradu pred drugim velikim profesorima i stručnjacima, a neke od njih smatram intelektualnim herojima. Dakle, sjećam se da mi je nakon objave da će osvojiti nagradu prišla prijateljica Janna s riječima: *Oh, tako sam uzbuđena što ćeš primiti nagradu. Popet ćeš se gore i govoriti o Međugorju!* Uzvratno sam joj: *Ne, ne ču govoriti o Međugorju. To je akademska nagrada. Izgovorit će neke prikladne akademske riječi i to je sve.* Ali onda me pogodio onaj trenutak savjesti u kojem sam se osjećao kao da me Gospa blago podsjeća: *Žalosna*

sam što zaboravljaš odakle je došlo tvoje obraćenje, što zaboravljaš zašto pišeš, što zaboravljaš zašto sve ovo radiš. Nije to dakle bila samo prigoda da se ponašam kao ponosni akademik. Reći će nešto uvjerljivo. Bit će ranjiv i osoban. Svjedočit ću. Uspeo sam se gore i primio nagradu. Rekao sam: *Međugorje mi je promijenilo život. Pročitao sam knjigu Waynea Weiblea. Doživio sam duboko duhovno iskustvo i velika mi je čast što sam sposoban pisati o ovoj temi koja mi je promijenila život i usmjerila prema dubljoj katoličkoj vjeri.* Znate, Gospa je učinila toliko toga za mene. Odmah sam zapazio da te neformalne riječi, obične riječi koje imaju djelinju jednostavnost u svojoj čistoći, duboko utječu na srca prisutnih. To je bilo jedinstveno. Ponekad postoji kušnja da padnemo ravno u neku vrstu intelektualne obrane ili oholosti, ali ta je kušnja tek maska jer vjerujem da nam je Gospodin darovao naša osobna svjedočanstva kako bismo ih podijelili i svjedočili o Njegovoj slavi. Mislim da je većina ljudi fascinirana kada govorite o misticizmu, marijanskim ukazanjima, čudima, nadnaravnom i egzorcizmu, jer većini njih, iz bilo kojeg razloga, o tim se temama ne propovijeda na misi. Ali jedna mi je prijateljica, vrlo pobožna žena, rekla da joj se život promijenio kada im je u petom razredu učiteljica pričala o stigmama Padre Pija pokazavši im njihove fotografije. I pomislio sam: To je sve što trebamo učiniti! Moramo pokazati da je nadnaravni Krist stvaran. Stvaran je u stigmama, stvaran je u egzorcizmu. On istjeruje demone. Stvaran je kad nam pošalje svoju Majku u ovim ukazanjima. Ne postoji način da možete uvidjeti misticizam vjere i njezinu prisutnost, a ne biti istinski vjernik.

■ Bila sam presretna kada ste mi poslali paket s knjigom. Napisali ste mi divnu posvetu. A onda sam shvatila da knjiga košta 100 dolara.

Da, to me jako žalosti.

■ No bila sam sretna kada sam razgovarala s ljudima koji su iz nekog razloga čuli za nju i koji su je, iako je cijena visoka, kupili i pročitali. Jeste li upoznali videoce ovdje u Međugorju?

Imao sam priliku upoznati Mariju Pavlović i Jelenu koja ima iskustvo

unutarnjih lokacija. Dakle, to su dvije vidjelice s kojima sam razgovarao. I bilo je situacija u kojima sam bio u Ivanovoj blizini, ali nikada mu se nisam osobno obratio.

■ To bi bilo lijepo kako biste mogli proučavati dublje, zato što ste obavili nevjerojatan posao. No ono što mi je posebno jest spoznaja da je sada 2022., a međugorski vidioci nisu jedini vidioci na svijetu. Postoje drugi ljudi koji tvrde da čuju Gospodina ili imaju različita mistična iskustva. Biste li bili zainteresirani za nastavak svojeg rada i, primjerice, proučavanje takvih ljudi?

Da, apsolutno. U svibnju mi izlazi nova knjiga. Tematski je usmjeren na marijansku duhovnost, ali osjećam osobni interes za pisanje o misticima i misticizmu. Još jedna mističarka koja je bila važna na mome duhovnom putu i na čijim će iskustvima nadam se u budućnosti više raditi je Maria Valtorta i njezino višetomno djelo o Isusovu životu.

I Vicka i Marija raspitivale su se u susretima s Gospom o djelu Marije Valtorte, a Gospa je rekla da je to Isusov autentični život koji možete pročitati. Te su me riječi duboko dirnule. Svakako bih želio nastaviti tim putem pisanja o mističnim susretima. Još jedna knjiga koja je posljednjih godina bila vrlo utjecajna zove se *In Sinu Jesu* anonimnog irskog benediktinskog redovnika koji je začuo Isusov glas kroz unutarnje

Dakle, osjećam da je misticizam zasigurno još uvijek živ u 21. stoljeću i osjećam kao da nam Gospodin daje te misticke i vidiocene kako bismo se probudili i shvatili da privatna objava vodi do javne objave, do dublje ljubavi prema evanđelju, Crkvi i prihvaćanju vjere.

lokucije. Predočio je lokucije u knjizi, a to su prekrasne Isusove meditacije o povratku kontemplativnom životu, životu euharistijskog klanjanja, o viđenju Njega kao bliskog prijatelja koji želi naše društvo. Dakle, osjećam da je misticizam zasigurno još uvijek živ u 21. stoljeću i osjećam kao da nam Gospodin daje te misticke i vidiocene kako bismo se probudili i shvatili da privatna objava vodi do javne objave, do dublje ljubavi prema evanđelju, Crkvi i prihvaćanju vjere.

■ Danas ste u kapelici u Međugorju slavili misu. Govorili ste o nečemu na što smo zaboravili. Podsetili ste nas na nemili događaj koji se zbio u siječnju 2014. s papom Franjom, dvoje djece i s golubicama.

Točno. Znam da je to bila apsolutno fascinantna i pomalo zloknobna pojava kada je 2014. papa Franjo sudjelovao u obredu puštanja golubice

sa svojeg balkona žečeći obred učiniti posebnim jer je došlo do zaoštrevanja sukoba između Ukrajine i Rusije. S jedne mu je strane stajalo rusko dijete u crvenom, s druge strane ukrajinsko dijete u plavom, a želio je da djeca puste golubice kao simbol mira za narode i molitve za mir. A kad su djeca pustila golubice u zrak, dogodilo se nešto zločljivo. Crna vrana napala je jednu golubicu, a galeb je napao drugu golobicu. Zvuči kao nešto iz Biblije, ali ovo je stvarni povijesni događaj. Postoje snimke.

■ I tisuće svjedoka...

Da, zar ne? A kada razmišljamo o tome što se danas događa s Rusijom koja napada Ukrajinu i svom nasilju, progonom i izbjeglicama, shvaćamo to neprijateljstvo možda kroz taj zločljivi proročki znak koji je govorio o stvarnosti da mir ne će doprijeti do tih naroda. Ali naravno, mi se ovdje u Međugorju obraćamo Kraljici Mira. Molimo za to. Ali to je svakako u najmanju ruku bio vrlo neobičan događaj.

■ Kakav je osjećaj biti podrijetlom iz Poljske i imati papu Ivana Pavla II. koji je sada svetac? Pretpostavljam da ga nikada niste upoznali?

Da, kada je umro bio sam student na koledžu. Kada sam bio mali, Parkinsonova bolest od koje je patio već je bila uznapredovala. Kao djetetu on mi nije bio najveće nadahnuće. Ali s godinama, zapravo nakon njegove smrti, počeo sam više čitati o njemu i gledati filmove. Jednostavno mi se svidjela njegova priča. Bilo je jako inspirativno samo promatrati kako je postao simbol nade za poljski narod i cijeli svijet. Bio je tako snažan govornik i propovjednik da možete osjetiti pomazanje Duha Svetoga koji govoriti kroz njegove riječi. No isto tako, ono što volim kod njega, a to je ono što mi svećenici trebamo spoznati, jeste činjenica da je bio mistik. Volim se vratiti na njegove formativne godine kada je bio mladić. Ono što ga je duhovno oblikovalo bila su dva prijelomna trenutka. Mentor mu je bio laik po imenu Jan Tyranowski, koji je bio krojač, ali i osobno pomalo mistik, i upoznao je Ivana Pavla II. sa sv. Ivanom od Križa i mističnom duhovnošću. Dao mu je i knjigu sv. Ljudevita Montfortskog. Uveo ga je u pobožnost Gospi. Tako je stekao te

dvije komponente: bio je sin Marijin koji je voli, koji će živjeti za nju, koji će biti njezin svećenik i netko tko moli na dubok, kontemplativan način, shvaćajući da svećenik treba biti čovjek molitve i duroke duhovnosti, jer bez te molitve, duhovnosti i posta nema što dati. Mora biti ispunjen onim milostima koje postaju izvor za druge. Izvor za Božji narod. Dakle, ugledao sam čovjeka koji je bio u stanju promijeniti svijet zbog toga koliko se duboko mogao predati duhovnom životu i marijanskoj pobožnosti, zbog čega je stalno ponavljao *Da kad bi Gospodin od njega zatražio da bude profesor, biskup, nadbiskup, kardinal i, naravno, Papa. Stoga, da, on mi je izvor nadahnuća.* Jedno od hodočašća sa studentima putovanje je u Poljsku, sa zadnjim danom koji provodimo u selu Wadowice, gdje je odraстао Ivan Pavao II. Velika mi je povlastica slaviti misu u toj župi, biti u toj župi u kojoj je kršten kao dijete, gdje je njegov otac pokazao na Gospinu sliku nakon što mu je umrla majka, s riječima: *Ovo je sada tvoja majka.* To je kao kada Isus govorí Ivanu, ljubljenom učeniku: *Evo ti majke!*

■ Bilo je divno vidjeti gdje su sva ta mjesta koja je obilazio. Papa Ivan Pavao II. čak je posjetio moj rođni grad Osijek. Hrvatska mu je bila među posljednjim putovanjima, tako da je to posebna uspomena. Što mislite o papi Franji?

... IMATE POJEDINCE KOJI SVOME KRŠĆANSTVO NE SVODE SAMO NA JEDNO PITANJE, A VI NEMATE DRUGU SUPROTNU KRAJNOST DA JEDNOSTAVNO POSTANETE SVJETOVNI PROGRAM SOCIJALNE PRAVDE BEZ KOMPONENTE DUHOVNOSTI. ALI TO JE DUBOKA DUHOVNOST KOJU NE SKRIVATE I NE ZADRŽAVATE ZA SEBE, VEĆ JE ŠIRITE NA PATNJU BRAĆE I SESTARA KAKO BISTE IM PRUŽILI RUKU, POSEBICE SIROMAŠNIMA I DO NEKIH OD NAJMRAČNIJIH MJESTA DONOŠEĆI SVJETLOST.

Postoje ljudi koji ga ne razumiju, ali i oni drugi koji su njime oduševljeni, među kojima sam i ja. Ali što mislite o različitim temama na kojima radi i na kojoj se osobno osjećate pozvanom raditi? Osjećam da je on prije svega naš Sveti Otac. On je Kristov vikar. Dakle, čak i ako ste netko tko ima poteškoća s određenim riječima ili politikama, još uvijek postoji odanost poslušnosti koju mu dugujemo i moramo se moliti za njega. Osjećam da nam je uistinu pokazao, na mnogo načina, lice milosrda. Proširio je takvu pastoralnu misao tijekom svojeg poziva tokom broju ljudi, čak i izvan pastve u smislu nekatolika. Spomenuo sam kako se moj otac vratio sakramentima jer je papa Franjo proglašio godinu milosrda i ja sam bio dio toga. Također razumijem njegovu stranu koja izaziva kritike. Spomenuo sam da će mi se u svibnju tiskati knjiga, a jedna od knjiga koju je ista izdavačka kuća objavila, a koja je vrlo izravna i mjerodavna, bila je knjiga o krizi u Crkvi profesora znanstvenika Ralphi Martina. U njoj izlaze vrlo objektivan prikaz sukoba koji se odvijaju unutar Crkve, ponekad lijevo usmjerenih biskupa i kardinala koji više ne vjeruju u sveti prirodni moralni zakon. Zagovaraju nešto poput gay-brakova, kontracepcije ili ženskog redenja itd. Također spominje kako se ponekad papa Franjo činio naklonjenijim toj strani, na razočaranje pravovjernih katolika.

Dakle, suočaćam i s tom brigom. Ali čak i s tim problemom, on je prije svega naš duhovni otac kojeg je Bog izabrao. Za tu posebnu ulogu dao nam je prekrasnog svjedoka milosrda. On je također netko tko govorí o nadnaravnom. Govori o davlu i egzorcizmu. To su teme od kojih se bježi. U svojem djelu o radosti evanđelja govorí o važnosti duroke duhovnosti i molitvenog života. Ako ćete biti evangelist, ako ćete moći predstaviti evanđelje s nadnaravnom snagom, onda u vama postoji lijepa dubina, a tamo gdje je bilo kritika, mislim da su određene zasluženo izrečene, ali trebamo kritizirati s ljubavlju koja je potaknuta molitvom za našega Svetog Oca. Jer ako postoji netko tko pati od gomile duhovnih napada, to bi sigurno bio Papa jer ima tako važnu ulogu u Kristovoj Crkvi.

■ Zbog svih loših stvari koje se događaju, klimatskih promjena i ekoloških katastrofa kojima smo svjedoci, osjećate li se pozvanim učiniti nešto po tom pitanju?

Za temu klimatskih promjena i ekologije nisam osjetio osobni poziv. Te se teme ponekad pojave, pogotovo u američkom kontekstu predsjedničkih izbora. Stoga, onda kada sam nešto radio u vezi s tim, nije bilo toliko u kontekstu konkretnog fokusiranja na temu, već pojašnjavanja katoličkim glasačima koje političare mogu podržati na temelju katoličkih moralnih načela. Primjerice, katolički moralni nauk najviše artikulira da postoji hijerarhija i da su najvažnija životna pitanja pobačaj i eutanazija, jer su to pitanja koja uvijek predstavljaju ubijanje nevinog ljudskog života na vrlo izravan način. Okoliš je još uvijek veoma važan i blagoslov je imati ljudi koji su toliko svojeg vremena i truda posvetili uzrocima uništenja koji mogu biti u korijenu loše politike zaštite okoliša, a ne vide se uvijek u neposrednim posljedicama. Mislim da mi je stoga bilo lakše usredotočiti se na ta moralna pitanja, što nipošto ne znači da bismo trebali zanemariti ona druga, jer možemo pasti i u to iskušenje misleći da će se, ako sam katolik, usredotočiti samo na pobačaj i zanemariti sve ostalo. Ne, nikako. Potreban nam je holistički angažman za život. Ali svakako poštujem ljudi koji su posvetili svoje vrijeme zasebnim cjelinama.

... nadam se da će ovo razdoblje od pandemije do trenutne ratne krize omogućiti ljudima da se barem duhovno probude jer se ponekad u zapadnom svijetu osjećate kao da ste okruženi živim leševima. Postoje ljudi koji su živi, ali su posvećeni tolikim površnim stvarima. Nema živih duhova. I sviđa mi se kako čak i u ludilu onoga što se događa u Ukrajini iskrne toliko novih priča. Toliko je postova o velikoj Gospinoj pobožnosti ukrajinskog naroda.

■ Imam osjećaj da se ponekad ljudi skrivaju iza pro-life teme, koja je naravno jako važna. No imam osjećaj da isti nemaju milosti prema onima koji su u dubokoj boli, onih koji su već rođeni. Što će biti s njima? To mi izaziva nelagodu.

To je sjajna kritika. Jedno od ministarstava s kojima sam posljednjih godina surađivao ima svoju verziju koja se naziva Služba za borbu protiv klimatskih promjena, i to posebice u gradu Columbusu u Ohiju. Ono što volim kod ove službe kombinacija je duhovnih i tjelesnih djela milosrda. Tako primjerice predvode ljudi u katoličkoj karizmatičnoj duhovnosti i podučavaju ih o duhovnim darovima za koje će moliti nad njima radi krštenja u duhu. Imaju vrlo duboku duhovnu komponentu. A nakon toga odlaze u neka od najzabačenijih gradskih područja koja su puna droge, bandi, prostitucije i služit će mnogim napačnim dušama, svojom prisutnošću, molitvom nad njima i hraneći ih. I kad god odem iz te službe, kad god se vratim u Steubenville ili Chicago, kažem sebi da je to bio najsvetiji izraz kršćanstva koji sam ikada doživio. Jer imate pojedince koji svoje kršćanstvo ne svode samo na jedno pitanje, a vi nemate drugu suprotnu krajnost da jednostavno postanete svjetovni program socijalne pravde bez komponente duhovnosti. Ali to je duboka duhovnost koju ne skrivate i ne zadržavate za sebe, već je širite na patnju braće i sestara kako biste im pružili ruku, posebice siromašnima i do nekih od najmračnijih mesta donoseći svjetlost.

■ Kako gledate na budućnost? Imali smo virus. Toliko je ljudi umrlo, uključujući mojeg oca i bliske prijatelje. A sada imamo rat u Ukrajini i steknete osjećaj da to nikada ne će završiti. Jeste li optimistični ili pesimistični?

Nema razloga za optimizam. No to se događa kada ste zaljubljeni u Gospu Međugorsku, ponekad se čini kao da se svijet raspada, ali ipak, u pozadini svog uma razmišljaj o tome da se Gospa još uvijek ukazuje i još uvijek daje poruke i još uvijek govorí: *Draga djeco, molite, molite...* Dakle, za mene je ovo jako teško vrijeme, ali nadam se da će kroz poteškoće ljudi biti otvoreni duhovno

stvarnosti, jer mislim da je udobnost ponekad teža bolest koja napada duhovni život. Kad nam je previše udobno, kad smo previše usmjereni na materijalnu stvarnost, previše bezvoljni, zaboravljamo na Boga. Zaboravljamo na molitvu. Dakle, nadam se da će ovo razdoblje od pandemije do trenutne ratne krize omogućiti ljudima da se barem duhovno probude jer se ponekad u zapadnom svijetu osjećate kao da ste okruženi živim leševima. Postoje ljudi koji su živi, ali su posvećeni tolikim površnim stvarima. Nema živih duhova. I sviđa mi se kako čak i u ludilu onoga što se događa u Ukrajini iskrne toliko novih priča. Toliko je postova o velikoj Gospinoj pobožnosti ukrajinskog naroda. Neki sam dan čitao priču o tome kako vojna značka za ukrajinske vojnike uključuje marijansklu sliku. Zanimljivo je kako ljudi zapažaju taj snažan kršćanski identitet nacije.

Dakle, nadam se da će i usred ovog užasa biti prisiljeni iskusiti poteškoće izbjeglica i djece odvojenih od roditelja. Nadam se da će se usred svega toga Bog ipak probiti. Omogućiti će ljudima da razmišljaju o stvarnosti smrti jer se ponekad pretvaramo da ne postoji. I usred te kontemplacije, nadam se da ćemo biti probuđeni u duhovnoj stvarnosti. Vidjelac Ivan često kaže da naveća depresija koja postoji na svijetu nije ekomska, nego duhovna. Stoga se nadam da će ova patnja postati vrsta križa koji nas može dovesti do Krista.

■ Sada ćete vjerovatno neko vrijeme živjeti u Europi. Dakle, pretpostavljam da ćemo Vas češće viđati u Međugorju?

Da, apsolutno! Nadam se, i to svaki semestar.

■ Puno Vam hvala na Vašem radu, fra Danijele!

Puno hvala Vama. Bilo mi je zadovoljstvo. I hvala Vam na vašem radu. Znate, kad sam bio u sjemeništu u vjerskoj formaciji, jedna od knjiga na mojoj klupi bila je i Vaša knjiga razgovora s fra Jozom. Bilo je tako duhovno poučno, posebice u teškim trenucima za mene. Dakle, znam da je Vaš rad pomogao ljudima u duhovnom smislu, jednako kao i meni. Čast mi je biti ovdje s Vama i nadam se da ćemo nastaviti razgovor.

Prevela i priredila: Davorka Jurčević Čerkez

Kardinal Vinko Puljić, nadbiskup u miru, u Međugorju

KAD BISMO SHVATILI KOLIKO NAS BOG VOLI, UMRLI BI OD SREĆE

Kardinal Vinko Puljić, nadbiskup u miru, slavio je krajem ožujka u Međugorju svetu misu, uz koncelebraciju apostolskog vizitatora s posebnom ulogom za župu Međugorje nadbiskupa Alde Cavallija, provincijala Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenka Šteke, međugorskog župnika fra Marinka Šakote i drugih svećenika.

"Velika mi je radost što ovdje uz apostolskog vizitatora nadbiskupa Aldu Cavallija i provincijala fra Miljenka, mogu pozdraviti i zaželjeti srdačnu dobrodošlicu i uzoritom kardinalu Vinku Puljiću kojega od srca pozdravljamo. Hvala Vam što predslavite ovu svetu misu", kazao je na

početku mise fra Marinko, a kardinal Puljić pozdravio je sve koncelebrante i vjernike naglašavajući kako ovu svetu misu na poseban način slavi da se zla ruka u Ukrajini zaustavi i zaživi mir.

"Mi dobro znamo što znači živjeti u ratu i preživjeti rat. Zato molimo za sve one progname, za sve one koji su stradali, za sve pokojne... Neka im se Bog smiluje, a molimo i za one koji zlo čine: *Bože obrati ih i vrati na pravi put*. I nas Bože uzdrži na svome putu. Svi mi osjećamo svoju slabost hodeći kršćanskim životom da nam treba snage. Danas, slaveći ovu svetu misu, želimo isprositi potrebnu snagu vjere da dostoјno kršćanski živimo", kazao je

... NAJOPASNije
JE KAD ČOVJEK
'OGUGLA'
NA GRIJEH I
POMISLI DA NIJE
SAGRIJEŠIO. KAD
SE BOGU VRAĆAMO
PROBUDI
SE DUBOKA
ZAHVALNOST JER
NAS BOG NIJE
ODBACIO, JER NAS
PRIHVĀĆA, JER NAM
SE RADUJE....

je kardinal Puljić uvodeći u misno slavlje.

U svojoj homiliji, tumačeći evanđeosku prispopobu o Milosrdnom ocu, govorio je o predrasudama ljudi jednih prema drugima, ali o predrasudama ljudi prema Bogu.

"Ne možemo razumjeti Boga, ali Ga možemo doživjeti. Današnje evanđelje govorci o milosrdnom ocu, ali o dvojici sinova – jedan rasipni, drugi tvrdoglav. Svatko od nas nači će jednoga od tih sinova u sebi. Svi smo mi ti sinovi, a Bog Milosrdni Otac pojavljuje se kao onaj koji nikoga ne otpisuje. Svakome daje šansu da se približi Bogu, da pomalo mijenja sliku o Bogu, jer Bogu je stalo do nas. Sama ta odluka da Sin Božji uzme ljudsko tijelo, da se rodi kao čovjek od Djevice Marije pokazuje koliko je Bogu stalo do čovjeka. Svatko od nas je taj čovjek do kojega je Bogu stalo i zato objavljuje ovu sliku Božjeg milosrđa, Božje ljubavi. Koliko god mi to znamo, toliko smo puta to čuli, ali teško mijenjamo naše shvaćanje, naše predrasude o Bogu, a i podvaljujemo Bogu naše shvaćanje – koliko smo puta mi znali osudititi, prezreti pa čak i Bogu prigovoriti... Nije lako Boga razumjeti, jer je Bog Ljubav. Bogu je stalo do svakog od nas. Bog te želi. Bog te voli", kazao je kardinal Puljić citirajući i sv. Ivana Arškog koji je rekao: "Kad bismo shvatili koliko nas Bog voli, umrli bi od sreće."

"Prevažno je stvoriti taj nutarnji stav da me Bog voli. Kad shvatim da me Bog voli bit ću odlučniji i hrabriji u borbi protiv grijeha. Ne znači to da neću sagriješiti, ali se neću s grijehom pomiriti. Najopasnije je kad čovjek 'ogugla' na grijeh i pomisli da nije sagriješio. Kad se Bogu vraćamo probudi se duboka zahvalnost jer nas Bog nije odbacio, jer nas prihvāća, jer nam se raduje...", kazao je kardinal na misi u Međugorju, podsjećajući nas da nas današnje evanđelje itekako odgaja kako biti istinski vjernik i kako istinski povjerovati u Božje milosrđe.

"Nije Bog onakav kakvim ga ti zamišljaš, nego onakav kakav se objavio da sruši moje predrasude da istinski s Bogom surađujem. Zato jest i uzeo Mariju da po njoj postane čovjekom da bi se nama približio, kako bi se i mi Bogu približili, da zapravo surađujemo s Bogom", kazao je kardinal Vinko Puljić.

Prvo hodočašće 'obiteljske zajednice' iz Rijeke u Međugorje

U Međugorju je od 19. do 21. 4. 2022., zajedno sa sestrom Mirjam iz Reda sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog i vlč. Matom Berišićem župnikom župe svetog Ivana Krstitelja sa Škurinja iz Rijeke, hodočastilo 20 članova *Obiteljske zajednice*.

Program prvog dana hodočašća saстојao se od molitve krunice na Brdu ukazanja, sudjelovanja na večernjoj svetoj misi i klanjanju pred Presvetim u župnoj crkvi sv. Jakova.

Drugoga dana otišli su u posjet i obilazak znamenitosti Mostara. U Mostaru su posjetili katedralu Marije Kraljice Neba i Majke Crkve, naučili su ponešto o njenoj povijesti i događanjima od izgradnje, ratnog vremena pa sve do današnjih dana. Hodočasnici su imali priliku vidjeti i kriptu svetog Josipa, te pozdraviti biskupa Petra Palića. Poslijepodne su imali molitvu križnog puta na Križevcu. Molili su tako da muževi nose križ, dok supruge čitaju postaje Križnog puta, a onda su žene nosile križ, a muževi su čitali. Veća djeca

Statistike za travanj 2022.

Broj podijeljenih sv. pričesti:
105 000
Broj svećenika koncelebranata:
1810 (60 dnevno)

Marjanović. Zadnje dvije godine susrete vode župnik vlč. Mato Berišić i djelatnice Ureda za obitelj Riječke nadbiskupije.

U čemu vas obogaćuje rad s obiteljima?

Jasminka i Davor Derenčinović: Za nas je obiteljska zajednica nešto što bi svaka župa trebala imati i raditi na tome da se što više proširi i u nju uključi što više župljana. Osjećaj prihvāćanja, zajedništva i ljubavi je potreba svih ljudi, a još kad smo povezani molitvom i vjerom u Boga i Majku Božju, to je toliko čvrst temelj za spas duše da je ne može ništa porušiti. Također je jako važna i za odgoj djece posebno u ovim modernim vremenima kad je „sve dostupno i dopušteno“. Tu se također nadovezuje i katolička škola koja nastavlja taj duhovni odgoj, potiče i motivira djecu na činjenje dobrog, pomaganje i empatiju kroz razne inicijative i projekte. Oni su mali svjedoci Božanske milosti koja se može vidjeti na licima ljudi s kojima se susretnu.

Kako je došlo do organizacije hodočašća u Međugorje?

Dalibor Mandić: Tokom jutarnje molitve u jednu nedjelju prije otprilike mjesec dana dobio sam snažan poticaj otići u Međugorje. Isti dan nakon mise mi je isto rekla i Kristina Ivošević. Popodne istog tog dana isto je rekla i Mirela Komljen. Istoga dana tri osobe! Treba li više da se pokrenemo...

Hodočašćima i pojačanom molitvom započeo Gospin mjesec u Međugorju

Gospin mjesec svibanj započeo je prekrasne sunčane nedelje, na svetkovinu sv. Josipa Radnika i na 3. uskrsnu nedelju. Toplina sunca kao da je nagovijestila jedan novi početak i jednu veću aktivnost domaćih i stranih hodočasnika u međugorskoj župi koja svakog Gospinog mjeseca ponovno živne.

Tako iz Ureda informacija saznajemo kako u Međugorju borave hodočasnici iz Njemačke, Španjolske, Srbije, SAD-a, Slovenije, Italije, Francuske, Engleske, Mađarske, Češke, Brazilia, Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Kao inače nedjeljom u župnoj crkvi sv. Jakova slavljeni su svete mise u 7, 8, 9.30, 11 i 18 sati. Svetu misu u 11 sati na vanjskom oltaru pred mnoštvom župljana i vjernika predslavio je fra Dragan Ružić.

Na Brdu ukazanja u 14 sati bila je molitva krunice koju je predmolio

dakon fra Ivan Hrkać. Značajno je

da je ove nedelje 1. svibnja započela

i velika devetnica zahvalnih hodočašća iz Čitluka na Brdu ukazanja

u Bijakovićima. Župa Krista Kralja

.....

Hodočasnici iz Meksika: ovdje se duhovno obnavljamo u molitvi

U Međugorju boravi grupa od 15 hodočasnika koji dolaze iz više gradova u Meksiku. Na hodočašće su krenuli u subotu 23. travnja i u Međugorju ostaju do petka 29. travnja, a nakon toga odlaze u Rim gdje će nastaviti hodočašće do 7. svibnja. Nakon toga se vraćaju kući u Meksiku. Tokom hodočašća u Međugorju, sve dane su se trudili ostati baš na molitvenim mjestima Međugorja. Glavni naglasak hodočašća im je vrijeme za osobnu molitvu i duhovna razmatranja svećenika koji je s njima kao duhovna pratnja. Vrlo zanimljivo im je bilo svjedočanstvo Marijane Vasilj o počecima Gospina ukazanja i međugorskoj duhovnosti. Među hodočasnima iz Meksika je i sedam sestara nove redovničke Zajednice: „Kćeri Milosrdnog Srca Isusa i Marije“ koju čine samo njih sedam, a one su i osnivačice Zajednice koja je nastala prije 14 godina. Njihova karizma je utjelovljivanje milosrđa kao naknada za uvrede koje čine duše koje žive u moralnom, duhovnom i kulturnom griješu. Njihova jedina kuća nalazi se u Ciudad de México. Među hodočasnima su i dvije časne sestre iz jedne također nove zajednice koja je nastala 2016. godine u Toledo u Španjolskoj a zovu se „Misionarke Majke Milosrđa“.

Međugorski župljani pokrenuli inicijativu: želimo kapelicu trajnog klanjanja

U svojim porukama Gospa često govori i poziva na klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramantu. Dapače kaže i kako je Ona uvjek prisutna tamo gdje se vjernici klanjanju Njezinu Sinu. Iz klanjanja Isusu izviru brojne duhovne milosti, redovnička zvanja i posebna duhovna zaštita. Ovo je bila želja i pokojnog fra Slavka Barbarića koji je i sam pokrenuo klanjanje nakon večernjih svetih misa u župi. Njegova neostvarena zamisao bila je uvesti obiteljsko satno Klanjanje koje bi neprestano bilo dostupno za međugorske župljane i za sve one koji žele osjetiti Isusovu prisutnost. Svjesni svih ovih milosnih darova koji se po klanjanju dobiju, župljani župe Međugorje pokrenuli su inicijativu za organiziranjem Trajnog Euharistijskog Klanjanja (TEK-a) u Međugorju.

Za sve one koji su zainteresirani za ovaj lijepi molitveni čin vjere i pouzdanja, na prvi dan Gospinog mjeseca svibnja, u 19 sati u dvorani Ivana Pavla II. održan je sastanak župljana sa međugorskim župnikom, fra Marinkom Šakotom. Na susretu je govorila i Nada Burum, glavna koordinatorica TEK-a za Dubrovnik koja je objasnila kako je organiziran model trajnog klanjanja u Hrvatskoj.

Zupljima se obratio i mons. Aldo Cavalli, vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje, koji je oduševljen idejom o uvođenju trajnog Klanjanja rekao da će s pripremama započeti od jeseni. Kao moguću lokaciju izgradnje KAPELICE TRAJNOG KLANJANJA spomenuta je lokacija pokraj temelja stare crkve na kružnom toku. Mons. Aldo je dao svoju suglasnost za uspostavljanje Trajnog Euharistijskog Klanjanja. Poručio je: „Kad se ima ideja, bitno ju je ostvariti!“ te „Večeras smo započeli! Papa će biti sretan, ali Isus će biti još više sretan!“ Župljani Međugorja kojih već sada ima dovoljno da se pokriju svi termini klanjanja, radujući se neprestanim susretima s Isusom bili su oduševljeni stavom novog vizitatora koji je cijelo vrijeme slušao prijedloge na koji se način ova ideja može ostvariti u Gospinom Međugorju. Iz župnog ureda poručuju onima koji nisu mogli doći na sastanak u nedjelju 1. svibnja, da se za klanjanje mogu prijaviti u župni ured tijekom sljedećeg tjedna.

Učenici škole za djecu s teškoćama iz Poljske u Međugorju

Gospin mjesec svibanj započeo je ove prekrasne sunčane nedelje, na svetkovinu sv. Josipa Radnika i na 3. uskrsnu nedelju. Toplina sunca kao da je nagovijestila jedan novi početak i jednu veću aktivnost domaćih i stranih hodočasnika u međugorskoj župi koja svakog Gospinog mjeseca ponovno živne.

Tako iz Ureda informacija saznajemo kako u Međugorju borave hodočasnici iz Njemačke, Španjolske, Srbije, SAD-a, Slovenije, Italije, Francuske, Engleske, Mađarske, Češke, Brazilia, Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

Kao inače nedjeljom u župnoj crkvi sv. Jakova slavljeni su svete mise u 7, 8, 9.30, 11 i 18 sati. Svetu misu u 11 sati na vanjskom oltaru pred mnoštvom župljana i vjernika predslavio je fra Dragan Ružić.

Na Brdu ukazanja u 14 sati bila je molitva krunice koju je predmolio

dakon fra Ivan Hrkać. Iz župnog ureda

nizira povodom 41. godišnjice Gospinih ukazanja u Međugorju, a na sličan način obilježene su i dvije prethodne godišnjice ukazanja.

Predvođeni župnikom fra Mirom Šegom i župnim vikarima fra Goranom Azinovićem i fra Lukom Čorićem, župljani župe Krista Kralja krenuli su u 15 sati ispred župne crkve te su hodajući uz molitvu i pjesmu kroz Čitluk, Krehin Gradac, Vionicu i Bijakoviće ovo prvo hodočašće završili zajedničkom molitvom i blagoslovom ispred Gospinog kipa na Brdu ukazanja. Ovakva hodnja nastaviti će se sada svake nedelje te deveti put na uočnicu Gospinih ukazanja 24. 6. 2022.

Iz župnog ureda Međugorje franjevci poručuju:

„U mjesecu smo svibnju, mjesecu koji je na poseban način posvećen Blaženoj Djevici Mariji. Zato pozivamo sve Vas da se što više uključite u večernji molitveni program, molitvu krunice i svetu misu kako bismo zahvalili Mariji za sve pružene milosti i blagoslove.“

Hodočasnici iz Perua: Međugorje je naš dom

Sonia de Freitas de Pacheco iz Perua, Latinska Amerika, u Međugorje dolazi kao hodočasnica već 21 godinu. Prije 13 godina počela je i sama organizirati hodočašća u Međugorje. Nema svoju agenciju, nego se obavijest o hodočašću prenosi od usta do usta, odnosno, ljudi joj se javljaju kako bi išli u Međugorje, i kad ih se

skupi dovoljan broj, Sonia započne s planiranjem puta.

Sonia živi u Limi, a ovaj put svih 23 hodočasnika dolazi iz različitih gradova Perua, tako da ona kaže da je cijeli Peru u malom ovdje u Međugorju.

Po prvi puta u Međugorju je 19 hodočasnika, a njih 5 ih je već bilo više

Mons. Cavalli u molitvi s molitvenom grupom „Gospa Majka moja“

Molitvena grupa „Gospa Majka moja“ svako jutro u 5 sati započinje svoju molitvu na prvoj postaji radosnih otajstava u podnožju Brda ukazanja. Mole radosna i žalosna otajstva krunice, i točno u 6 sati stignu pred Gospin kip gdje izmole Andeo Gospodnj, a zatim se spuštaju moleći slavna otajstva prema 'plavom križu' ispred kojeg mole 7 Očenaša. Ovaj molitveni početak dana krenuo je kao duhovna priprava za 40. godišnjicu Gospinih ukazanja 25. 6. 2021., i zvala se „Molitva 365-tnice“.

U nedjelju 1. svibnja ovoj molitvi pridružio se i mons. Aldo Cavalli, apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje. Na kraju je radošno popričao sa moliteljima, odmah obukao jaknu koju su mu poklonili, i primio krunicu koju grupa inače ostavlja Gospu na blagoslov. Objećao im je da će nastojati ubuduće jedan dan u mjesecu biti s njima na molitvi u znak njegove podrške i zahvale.

puta. Ona nikada ne dolazi u Međugorje za manje od 10 dana. Prije pandemije znali su napraviti turu i po drugim velikim evropskim svetištima, ali bi uvjek u Međugorju ostajali po desetak dana, kako bi dobro upoznali ovaj kraj i međugorsku duhovnost. Imaju i duhovnu pratnju, v.l. Marcoantonio Pacherres, koji je u Međugorje prvi puta došao prije pet godina na međunarodnu duhovnu obnovu za svećenike. Iako je Sonia oduvijek bila 'žena od vjere', povezana s Bogom, dolasci u Međugorje su joj pomogli ostvariti jedan dublji odnos s Blaženom Djericom Marijom. Budući da nije poznala marijanskduhovnost, kad je prvi put došla u Međugorje 2001. godine, kazala je Gospu: „Ja sam sad ovdje, pa kad Ti želiš, gdje želiš, i kako želiš!“ I od tada je Gospa preuzeila voditi njezin duhovni put i na njega je stavljalasve ono što je Ona željela, a Sonin život se promijenio. Osnovala je i više molitvenih grupa širom Perua. Za Soniu je Međugorje centar njezinog života i njen dom. Kad je imala 10 godina izgubila je majku, pa kad je došla ovdje u Međugorje prije 21 godinu, osjetila je kako je pronašla dom i svoje dvije majke: Nebesku i zemaljsku majku. Godišnje obično organizira po dva hodočašća u Međugorje. Ove godine će ih možda biti i tri. Nakon ovog hodočašća slijedi drugo hodočašće u lipnju, koje će dijelom biti ovdje u Međugorju, a dijelom na Badiji, a već ima ljudi koji su se prijavili za jesen.

Biskup Palić krizmao 58 mладих u župi Međugorje

Dana 7. svibnja u župi Međugorje sakrament svete potvrde na svetoj misi u crkvi sv. Jakova primilo je 58 krizmanika. Svetu potvrdu podijelio im je mons. Petar Palić, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski, a u koncelebraciji su još bili apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje mons. Aldo Cavalli, međugorski župnik fra Marinko Šakota i drugi svećenici.

U prigodnoj propovijedi mons. Palić naglasio je važnost današnjega događaja za Crkvu, ali i za svakog krizmanika.

"Po molitvi i po mazanju svetim uljem, koje je posvećeno na Veliki četvrtak, Duh Sveti će danas sići na vas. Neće to možda biti onako spektakularno kao na dan Pedesetnice, niti će se vidjeti neki posebni znakovi, ali će se ipak dogoditi djelovanje sakramenta, toga znaka Božje nazočnosti i ljubavi u vašem srcu. Dogodit će se jer vi to želite. Jer želite dati Bogu mogućnost da se nastani u vama, da zahvati vaš život, da po vašem životu i vašem kršćanskom svjedočenju u ovom svijetu

Alleluia.

Foto: Arhiv ICMM

budu vidljivi ti darovi Duha", kazao je mons. Palić pojašnjavajući da ako dopustimo Duhu Božjem da djeluje u nama, onda će darovi Duha Svetoga biti vidljivi i u našem životu.

"Ako dopustimo da nas Duh Božji vodi, a u svakom Vjerovanju molimo da vjerujemo u Duha Svetoga, Gospodina i Životvorca, znači onoga koji je princip života Crkve, tada smo na pravom putu, na Kristovom putu. Otvorimo danas svoja srca svi i zamolimo Duha Božjega da nas upravi pravim putem, putem istine, putem svetosti, putem života i putem ljubavi. Jedino ćemo na taj način moći svjedočiti svoju pripadnost Isusu Kristu", zaključio je mons. Palić.

Nakon propovijedi uslijedilo je dijeljenje sakramenta svete potvrde, a svetu potvrdu primili su 31 krizmanik i 27 krizmanica.

Po završetku svečanog slavlja riječi zahvale uputio je međugorski župnik fra Marinko Šakota, potom su dvije krizmanice darovale cvijeće mons. Paliću i mons. Cavalliju, a zatim je mons. Palić primio i jednu umjetničku sliku koju je naslikao otac jednog krizmanika.

Prva sveta pričest u župi Međugorje

U nedjelju 8. svibnja, u crkvi sv. Jakova u Međugorju na svetoj misi u 10 sati sakrament prve svete pričesti primilo je 60 djece, 30 dječaka i 30 djevojčica. Prvu svetu pričest podijelio je fra Antonio Primorac, a u koncelebraciji je bio fra Goran Azinović, župni vikar župe Kralja u Čitluku. Svečano slavlje obogatili su svojim pjevanjem članovi dječjega zbora "Golubići mira" pod ravnjanjem časne sestre Irene Azinović, a u crkvi su uz prvopričešnike bili njihovi roditelji i rodbina. Fra Antonio se u kratkoj propovijedi osvrnuo na današnje evanđelje, te naglasio kako je Isus naš Dobri Pastir, a mi da smo ovce njegove. Nakon toga uslijedio je sam dijeljenja prve svete pričesti.

Budući da je u nedjelju bio ujedno i Majčin dan, prvopričešnici su na samom kraju svete mise izrecitali jednu pjesmicu posvećenu majkama, te mnogima od njih izmamili suze radosnice na lice. Na kraju se fra Antonio zahvalio svima koji su sudjelovali u organizaciji današnje svečanosti, kao i svima koji su pripremali prvopričešnike za ovaj njihov veliki trenutak.

Dva dana prije prve pričesti djeca su u pratnji svojih roditelja prvi put pristupila i sakramentu svete isповijedi, a nakon euharistijskog slavlja u crkvi, radosno se slavlje nastavilo u obiteljima.

Foto: Arhiv ICMM

Foto: Arhiv ICMM

MATE KRAJINA

Već desetljećima dr. fra Tomislav Pervan svojom isklesanom i razboritom riječju gradi mostove od srca prema duši. Cilj mu je da se duša oplemenjena srcem pokloni svome Spasitelju. Kroz mnogobrojne tekstove, nadahnut ponajčeće primjerom sv. Franje, filigranski provlači zlatnu nit kroz labirint života, naputak da je samo Krist rješenje naših nevolja, ali i preduvjet naše radosti i smisla. Pokušava naše vjernike, osobito u njegovu bližem okruženju držati barem na koljenima, jer onda uvijek mogu lakše ustati i spremno krenuti u život.

FRATARSKA ČITANKA DR. FRA TOMISLAVA PERVANA

U njegovu bogatu opusu, u raskoši duhovno-kulturoloških promišljaja, pozoran čitatelj može naslutiti i zaglavni kamen, svojevrsnu fratarsku čitanku, u njegovoj duhovnoj rječogradnji, „Izjeda me revnost za dom tvoj! (Iv 2,13-22), kao da je eksplodiralo u autorovoj duši! Ovih dana objavio je u nakladi „Naših ognjišta“ knjigu „Fratri jači od pobjeda i poraza“ i tako se pozabavio svojom franjevačkom obitelji i duhovnosti. Učinio je to kao što čini duhovna gospoda: mirno i nemametljivo, ali tako duboko da čitatelj, htio ili ne htio, mora stati i zrcaliti se u njegovim porukama. „Nema jeftine milosti!“, pisao je jedan od njegovih duhovnih uzora Dietrich Bonhoeffer, a fra Tomislav Pervan ovom knjigom blago i s ljubavlju, također, naglašava temelje bez kojih nema duhovnoga hrama. Naslovni su u ovom slučaju njegova subraća fratri, ali takvu poruku vrijeđi svima iščitati. *Par excellence* je to materijal za odgoj svih bogotražitelja, osobito onih koji su stavili ruku „na plug Gospodnj“.

kantona, odvojio kanton Jura, s većinskim frankofonskim pučanstvom, zašto bi se takvo nešto a priori sotoniziralo i anatematiziralo u ovakvoj BiH? Umjesto da se agresor, koji je cijelom svijetu evidentan, kaznom obeshrabri i osudi, međunarodna ga zajednica za njegove stravične zločine nagrađuje polovicom bosansko-hercegovačkog teritorija (!), na koji po pravdi i 'gruntu' nema pravo ni na trećinu! Osim toga daje mu se da etničkim čišćenjem, masovnim silovanjima i gaženjem svih ljudskih prava i međunarodnih konvencija dobije ne samo polovicu teritorija, nego i vlastitu 'Republiku Srpsku', iako su se odgovorni kleli i tvrdili da se ne će ozakoniti ono što su zločinački zauzeli. Ono što se čini nepravdom, ne može se ispraviti ni ratom, ni dekretom, ni ugovorima, ni apelima, a još manje novom nepravdom. Upravo Daytonski sporazum i njegova provedba to čine. Haški sud je postao instrumentom prisiljavanja Hrvata ili da prihvate nepravedne strukture, ili da se iseče. Što nakon svega izabrati? Nikakvu ni minorizaciju ni majorizaciju, već ravnopravnost, ista prava i obvezu za sve.“ (str. 227)

Nizati sve konstruktivne i formativne misli i savjete oduzelо bi nam puno vremena. Jednostavno: to je materijal na kojima bi neki znaci mogli i trebali doktorirati.

Kada bi se fra Tomislava pitalo o stanju i temeljima redovništva danas, on ne mora govoriti, već samo uputiti na ovu knjigu. Kroz napasti i nevolje mnoge iskristalizirani su temelji na kojima valja graditi. Ova čitanka, ako

je svedemo pod nekoliko zajedničkih nazivnika, matematičkom duhovnošću donosi nekoliko načela i teza po kojima nam se valja ravnati. Rabit ćemo i pomalo rustikaln rječnik da svi shvate o čemu je riječ:

Kaže narod „da prazna vreća ne stoji“, a fra Tomislav gotovo vapi za svakodnevnom higijenom duša, onih, redovničkih i laičkih. Upućuje na izvore na kojima valja piti i dušu oprati! „Red i nered u društvu počinje u vlastitu srcu. Ako smo mi u redu, bit će i naš okoliš u redu, borba za čist okoliš počinje u vlastitu srcu. Ekologija srca!“ (Iz autorova Predgovora)

Zahtjevan je i nemametljiv promotor estetike, duhovne i kulturne obnove. Podiže ljestvicu na normalnu visinu, ne previsoko, ali i ne prenisko. Svetstan je da se iz krvi i mesa, duše i srca može dobiti puno više plodova. „I mi smo djeca Božja, Božji sinovi i kćeri. To nam se govori od trenutka krštenja, od malih nogu, od djetinjstva.

savjesti i podsjetiti na zakopane talente. Njegove smjernice valjalo bi provesti kroz korpus kojemu se obraća, jer bez stalne njegje i izgradnje, propustit će se mnogo onoga čega danas nema, a moglo je biti. „Nismo mi menadžeri niti inženjeri spasenja. Bog djeluje i preko naših osobnih granica i sposobnosti. On krči puteve gdje mi ne možemo, naravno, uz našu suradnju.“ (str. 28)

Fra Tomislav za gradnju svoje poruke iz naše prošlosti rabi prokušane i potvrđene duhovne prakse i domete. Svetstan je da ih valja osvježiti i nadograditi, a novo odjelo ili habit u ovom vremenu, poželjnije je nego krpati staro. „Danas je popularno kritizirati Crkvu, izražavati svoje nezadovoljstvo sa svime što se u njoj događa. Međutim, ne bi li morala poći kritika Crkve malo dublje? Ne bi li trebala početi ondje gdje je riječ o obraćenju, ondje gdje se gubi staro, nestaje staroga, i nastaje novo?“ (str. 49)

Pred oči i savjesti stavlja i onu poželjnu kulturu, bonton zajedništva i odgovornosti. Mnogim tezama kulturu stavlja kao glavnu savezniku i uzdanici teologije koja mu je prvočna. Zna da bez kulture kao vapna i vode nema duhovnoga zida.

Fra Tomislav čini se, kao na maticama stare etno-duhovnosti koju ne zatre, poziva „na pučinu“, ali traži uvježbanu posadu. Svakako, ovo je jedna od knjiga, koju se ne bi smjelo zaboraviti. Svakom riječu on upućuje prema izviru i uviru, Kristu Gospodinu. To čini toliko autentično i njegova osobna vjera izbjiga iz svakog slova.

U svojim sjećanjima na preminulu subraću iznosi njihove osobne portrete, ali svakoga o kojem govori, stavlja na pravo mjesto i zrcali u Kristovu zrcalu. Kroz posmrtna slova, također, daje viziju budućnosti. Iz sjemena koje se pohranjuje u zemlju, ocrтava neumrle klice i poruke. „Misao na smrt morala bi svakome od nas podariti i drugu dimenziju: Naime, živi se kratko, i potrebno je iz sebe ostaviti jasne znakove, signale, putokaze, smjerokaze ljubavi.“ (str. 319)

Fra Tomislav Pervan našao je pravu mjeru na duhovno trusnom području. Nema kod njega duhovne egzaltiranosti, ali niti eunuškog cinizma koji sve dovodi u pitanje. Jednostavno: ovo je materijal za budućnost, duhovnu okrjeđu, temeljitu formaciju klerika i laika.

Na koncu, autor poručuje: „Nemoguće je ići za Isusom, a očijkati sa starim, obazirati se na ono što je čovjek ostavio iza sebe. Nedopustivo je u Isusovim očima polovično naslijedovanje gdje je čovjek raskomadan i pocijepan između novoga i staroga. Treba radikalna, korjenita odluka. Isus ne želi raz-lomke.“

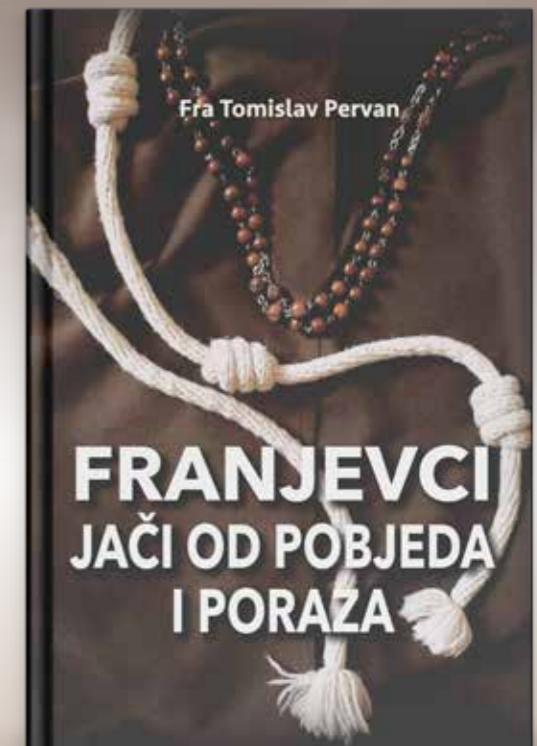
Vrijedi dati i priznanje nakladniku „Našim ognjištima“ i citirati popratni tekst koji uz knjigu potpisuje urednik fra Gabrijel Mioč: „Ispred nas u nebo odoše mnoga naša braća. Otišli su ispred u vjećnost oni koji su se, ljudski govoreći, ovdje nauživali dana u Gospodnjem ozračju“, gotovo proročkim stilom započinje ova promišljanja o franjevcima dr. fra Tomislav Pervan. Jasan je i dubok u misli i meditaciji, pa odmah ide *in medias res*. Upozorava i potiče: „Nu, unatoč tome broju godina vrijedno se zapitati: Jesu li živjeli sretnim franjevačkim i svećeničkim životom? Jesu li im dani bili ispunjeni smislim i uredjeni u Gospodina?“ Pred vama je, poštovani čitatelji, zbirka bremenitih i formativnih tekstova koje je dr. fra Tomislav Pervan napisao ili izgovorio u različitim prigodama, osobito u vrijeme dok je bio provincijal Hercegovačke franjevačke provincije. Ovdje ćete pronaći odgovore na mnoga pitanja koja se tiču franjevaca na našim prostorima, upoznati njihove duše i duhovne temelje. Fra Tomislav je napisao brojne knjige, ali ovom knjigom kruni svoja nastojanja u poučavanju kako se ljubi vlastiti dom, vlastita franjevačka zajednica, Crkva i Domovina.“

Ovu knjigu – čitanku valja pozorno iščitati i na njoj se inspirirati. To vrijedi posebno za one kojima je povjerena duhovna vlast i čast. Dr. fra Tomislavu Pervanu zahvalnost što se punom dušom nadahnutom srcem odvazio armirati duhovne temelje svoje franjevačke, ali i svih naših drugih ljudskih poziva i kuća.

„Ispred nas u nebo odoše mnoga naša braća. Otišli su ispred u vjećnost oni koji su se, ljudski govoreći, ovdje nauživali dana u Gospodnjem ozračju“, gotovo proročkim stilom započinje ova promišljanja o franjevcima dr. fra Tomislav Pervan. Jasan je i dubok u misli i meditaciji, pa odmah ide *in medias res*.

Upozorava i potiče: „Nu, unatoč tome broju godina vrijedno se zapitati: Jesu li živjeli sretnim franjevačkim i svećeničkim životom? Jesu li im dani bili ispunjeni smislim i uredjeni u Gospodina?“ Pred vama je, poštovani čitatelji, zbirka bremenitih i formativnih tekstova koje je dr. fra Tomislav Pervan napisao ili izgovorio u različitim prigodama, osobito u vrijeme dok je bio provincijal Hercegovačke franjevačke provincije. Ovdje ćete pronaći odgovore na mnoga pitanja koja se tiču franjevaca na našim prostorima, upoznati njihove duše i duhovne temelje. Fra Tomislav je napisao brojne knjige, ali ovom knjigom kruni svoja nastojanja u poučavanju kako se ljubi vlastiti dom, vlastita franjevačka zajednica, Crkva i Domovina.

Fra Gabrijel Mioč

Sva izdanja možete kupiti na web stranici
www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Svenenirci Informativnog centra MIR Međugorje.

U Međugorju održano 50. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

Božja providnost nas je dovela u Međugorje

U Međugorju je proteklog vikenda održano jubilarno 50. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica u organizaciji Hrvatske redovničke konferencije. O ovom događaju za program Radiopostaje Mir Međugorje govorila je sestra Danijela Anić, klanjateljica Krvi Kristove, te voditeljica povjerenstva za početnu formaciju.

„Okupili smo se u Međugorju da proslavimo naš mali jubilej, 50. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica, a tema koju smo izabrali za ovaj naš trodnevni susret je 'Dinamika duhovnog života posvećenih osoba pred izazovima suvremenog svijeta'. Danijela.

Svake godine se to vijeće održava u različitim mjestima, a Božja providnost nas je dovela u Međugorje baš na naš jubilej. Htjeli smo mi i prije doći, no morali smo odgoditi zbog pandemije, ali evo hvala Bogu, valjda

je trebao ovaj susret biti baš na naš jubilej. Ovdje je okupljeno više redovničkih zajednica, muških i ženskih, a predavači su nam sestra Nela Veronika Gašpar i profesor Franjo Podgorelec. Imali smo dva izvrsna predavača uz koje smo razmišljali o našoj budućnosti i o našoj sadašnjosti, te kako živjeti redovnički poziv u izazovima ovoga svijeta u kojem se nalazimo. Drago nam je da nas je posjetio i mons. Aldo Cavalli, Papin izaslanik, a zahvaljujemo također i župniku fra Marinku Šakoti koji nam je predložio ovo mjesto”, kazala je s.

odgojiteljima kako bi oni mogli pomoći kandidatima u razlučivanju njihova zvanja, te oblikovanju toga zvanja.

„Na ovakvim susretima braća i sestre izmjenjuju svoja iskustva i ono što je najvažnije da imamo različite predavače iz različitih područja, a to je jedan od načina na koji mi formatori dobivamo nekakve nove spoznaje koje nama mogu biti od velike pomoći u odgoju koji je u određenom smislu zahtjevan, odnosno ima svoje izazove, a ti izazovi, kako se i vrijeme i društvo mijenjanju, poprimaju nove oblike. Tako da u tom smislu govorimo i o formaciji nas formatora”, kazao je pater Domagoj Augustin.

Drugoga dana vijećanja sudionike je posjetio i mons. Aldo Cavalli, apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje, koji je sudionicima uputio nekoliko riječi dobrodošlice, zatim zazvao Božji blagoslov na sve sudionike i na samo vijećanje, a nakon toga je okupljenima protumačio određene dijelove iz Svetoga Pisma, koristeći najviše riječi proroka Izaje.

Sudionici su bili zahvalni mons. Cavalliju na dolasku, jer je izdvojio svoje vrijeme za njih, a mons. Cavalliju su na kraju darovali i simboličan dar u ime Hrvatske redovničke konferencije.

mary's
meals

a simple solution
to world hunger

MOLI U SVIBNUJU S MARIJINIM OBROCIMA

MEĐUNARODNA DOBROTVORNA ORGANIZACIJA MARIJINI OBROCI, u sklopu inicijative pod nazivom **Moli u svibnju**, poziva župe i pojedince da tijekom mjeseca svibnja molitvom poduprnu poslanje Marijinih obroka.

Podupiratelji ove dobrotvorne organizacije, koja omogućava programe prehrane u školama kronično gladnoj djeci diljem svijeta, okupljaju se i mole za rad Marijinih obroka, te pozivaju i druge da se uključe i ove godine u inicijativu **Moli u svibnju** u nadi da će dosegnuti do novih podupiratelja i nove djece koja čekaju Marijine obroke.

Pozivamo Katoličke zajednice i vjernike Crkvi da prikažu Marijine obroke u svojim molitvama u svetoj misi, molitvi krunice i molitvi pred Presvetim oltarskim sakramentom. Župne molitvene skupine neka odvoje vremena za molitvu za Marijine obroke.

Magnus MacFarlane-Barrow, osnivač Marijinih obroka, kaže: „Molitva je bila prva u priči o Marijinim obrocima, i za mnoge od nas ona ostaje sastavni dio svakog našeg dana. Molimo znajući da ova misija u potpunosti ovisi o Božjoj milosti i providnosti i tako moramo ostati povezani s Njim. Molitva je

važan dio svakodnevne Marijinih obroka – zašto uvijek želimo pronaći vremena i na što želimo poticati u ovoj našoj raznolikoj međunarodnoj obitelji.

Mjesec svibanj je već stoljećima posvećen Mariji, Isusovoj Majci, koja je nebeska zaštitnica naše misije.“

Vjera je središte i temelj Marijinih obroka. Marijini obroci, nazvani u čast Marije, Isusove Majke, koja je odgojila svoje dijete u siromaštву, plod su molitve i temelje se na snazi molitve i tome da ljudi neprestano vide providnost Božju. Ova dobrotvorna organizacija ima duboke korijene u Međugorju i plod je Međugorja.

Već 20 godina Marijini obroci donose nadu najgladnijoj djeci u svijetu pružajući im svakodnevne hranjive obroke na mjestima njihovog obrazovanja. Od početka rada organizacije posluženo je više od biljuna obroka. Danas

2 279 941 dijete u 20 zemalja ide u školu, obrazuju se i primaju jedan obrok dnevno, poslužen zahvaljujući skupini volontera koji rade za organizaciju Marijinih obroka i koji odvajaju svoje vrijeme i sredstva kako bi se svakodnevno provodio taj program. Za mnogu djece to je jedini obrok u danu.

Za više informacija kako se pridružiti molitvi krunice s Marijinim obrocima skenirajte QR kod i posjetite stranicu <https://www.marysmealsmedjugorje.org/events/marys-meals-monthly-prayer>

Omogućavanje svakodnevnog obroka u školi ne samo da ima snažan utjecaj na djecu kojoj se poslužuje već i na školu i lokalne zajednice gdje su obroci dijeli. Nedavna istraživanja ove dobrotvorne organizacije pokazuju, naprimjer, da je u školama u Zambiji, gdje se poslužuju Marijini obroci, 98% učitelja objavilo povećanje dolaska u školu otkada je uveden program hranjenja djece u njihovim školama.

Marijini obroci plod su Međugorja. Godine 1983 Magnus MacFarlane – Barrow i članovi njegove obitelji posjetili su prvi put Međugorje. Nakon tогa obitelj je osnovala kuću molitve Craig Lodge, Katolički molitveni centar, za čije otvaranje su bili nadahnuti nakon obiteljskog hodočašća u Međugorje, a iz togа je kasnije izrasla međunarodna humanitarna organizacija Marijini obroci.

• Ideja Marijinih obroka je vrlo jednostavna i učinkovita. Marijini obroci pružaju jedan obrok dnevno na mjestu obrazovanja kako bi privukli siromašnu djecu da dolaze u školu gdje onda stječu potrebno obrazovanje koje im u budućnosti može poslužiti kao „karta“ za izlaz iz siromaštva.

• Marijini obroci omogućavaju svakodnevne obroke djeci u okviru školskih programa prehrane u 20 zemalja: Malaviju, Liberiju, Zambiju, Zimbabveu, Haitiju, Keniju, Indiju, Južnom Sudanu, Ugandi, Etiopiju, Beninu, Libanonu, Siriju, Mjanmaru, Tajlandu, Ekvadoru, Nigeru, Madagaskaru, Rumunjskoj i Jemu.

• Marijinim obrocima upravljaju lokalne zajednice u svojim programskim zemljama. Gdje god je to moguće, obroci se pripremaju uz pomoć hrane koja se uzgaja lokalno. Time se podupiru obitelji i jača lokalno gospodarstvo.

Potvrđeno čudo po zagovoru blaženika i dekreti za devetero slugu Božjih

Papa Franjo je primivši 9. travnja prefekta Kongregacije za kauze svetaca kardinala Marcella Semerara odobrio dekrete koji se odnose na jednoga blaženika i devetero slugu Božjih. Papa je Kongregaciji za kauze svetaca odobrio proglašenje dekreta kojim se priznaje čudo po zagovoru bl. Artemide Zatti, osvjedočenog laika iz Družbe sv. Franje Saleškog koji je rođen 12. listopada 1880. u Boretu (Italija), a preminuo 15. ožujka 1951. u Viedmi (Argentina). Kao salezijanski redovnički brat laik, postigao je svetost vodeći 40 godina bolnicu i ljekarnu za bolesne i siromašne u Viedmi u Argentini.

Također, Papa je odobrio dekrete kojima se priznaje mučeništvo sluga Božjih Giuseppe Bernardija i Marija Ghibauda, dijecezanskih svećenika koji su ubijeni iz mržnje prema vjeri 19. rujna 1943. u Bovesu (Italija).

Priznaju se zatim herojske kreposti sluge Božjega Martina Fulgenzia Elorze Legaristi, iz Družbe Muke Gospodina našega Isusa Krista (pasionisti), prvog biskupa prelature Moyobamba, koji je rođen 30. prosinca 1899. u Elgueti (Španjolska), a preminuo 30. prosinca 1966. u Limi (Peru);

– sluge Božjega Francesca Costantina Mazzierija, iz Reda manje braće konventualaca, biskupa Ndole, koji je rođen 25. ožujka 1889. u Abbadia di Osimu (Italija), a preminuo 19. kolovoza 1983. u Ibengi (Zambija);

– službenice Božje Lucije Noiret (krstnim imenom Georgine), utemeljiteljice Družbe služavki Presvetog Srca Isusova pod zaštitom sv. Josipa, koja je rođena 27. siječnja 1832. u Chambéryju (Francuska), a preminula 17. ožujka 1899. u Imoli (Italija);

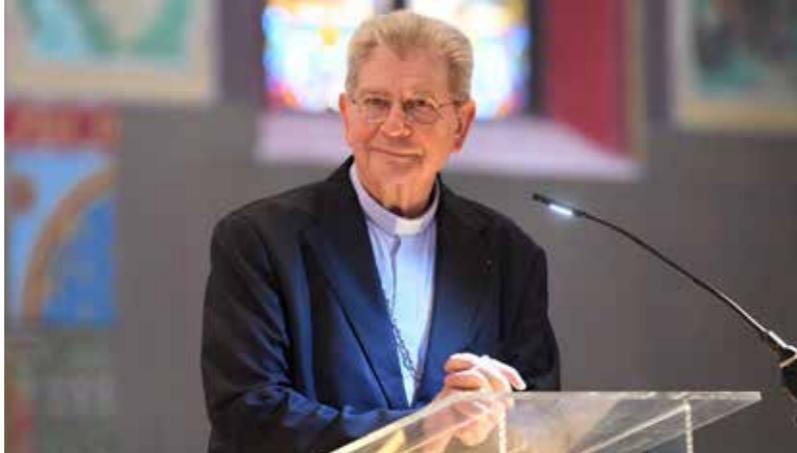
– službenice Božje Casimire Gruszczyńskie, utemeljiteljice Družbe sestara franjevki patnica, koja je rođena 31. prosinca 1848. u Koziemicama (danas Poljska) i onđe preminula 17. rujna 1927.;

– službenice Božje Aurore Calvo Hernández-Agero, vjernice laikinje, rođene 9. prosinca 1901. u Béjaru (Španjolska) gdje je i preminula 22. studenoga 1933.;

– službenice Božje Rozalije Čelak, vjernice laikinje, koja je rođena 19. rujna 1901. u Jachówki (Poljska), a preminula 13. rujna 1944. u Krakovu (Poljska);

– službenice Božje Marije Aristee Ceccarelli, vjernice laikinje, rođene 5. studenoga 1883. u Anconi (Italija), koja je preminula 24. prosinca 1971. u Rimu (Italija).

Tako Katolička Crkva dobiva još jednoga sveca i devetero blaženika.

Papa Franjo imenovao novog pariškog nadbiskupa

Sveti otac Franjo imenovao je u utorak 26. travnja dosadašnjeg nadbiskupa Lilla Laurenta Ulricha pariškim nadbiskupom, priopćio je Tiskovni ured Svetе Stolice.

Mons. Laurent Ulrich rođen je 7. rujna 1951. u Dijonu. Magistri-rrao je filozofiju u rodnom gradu, a u Lyonu je pohađao Sjemenište svetog Ireneja te stekao licencijat iz teologije na Katoličkom sveučilištu.

Za svećenika je zaređen 2. prosinca 1979. Papa Ivan Pavao II. ga je 6. lipnja 2000. imenovao za nadbiskupa Chambéryja i biskupa Saint-Jean-de-Maurienne et Tarentaisea. Biskupsko posvećenje primio je 10. rujna iste godine. Biskupsko geslo mu je „Radost vjeronosanja“ (La joie de croire).

Za nadbiskupa-biskupa Lillea imenovan je 1. veljače 2008., a

nadbiskup metropolit postao je 29. ožujka iste godine, kada je Lille uzdignut na čast metropolijskog sjedišta.

U Francuskoj biskupskoj konfreniji obnaša službu predsjednika Vijeća za katoličku nastavu.

Parišku nadbiskupiju dosad je vodio mons. Georges Paul Pontier, kojega je papa Franjo imenovao za apostolskog upravitelja kada je u prosincu 2021. prihvatio odreknuće od pastoralnog upravljanja Pariškom nadbiskupijom mons. Michela Christiana Alaina Aupeštita.

Mons. Ulrich službu pariškog nadbiskupa preuzeo će u svećnosti u crkvi Saint-Sulpice u glavnom gradu Francuske u ponедjeljak, 23. svibnja.

Europski biskupi pozivaju da se Ukrajina što prije pridruži EU

Kardinal Jean-Claude Hollerich zahtjeva da institucije Europske unije i države članice moraju dati "pozitivan i realan odgovor" na zahtjev Kijeva za pristupanje EU, te spominje i druge zemlje kandidate za članstvo u EU, osobito zemlje Zapadnog Balkana.

Katolička Crkva zalaže se za što skoriji ulazak Ukrajine u Europsku uniju. Institucije EU i države članice moraju dati "pozitivan i realan odgovor" na zahtjev Kijeva, izjavio je u ponedjeljak 9. svibnja

u Bruxellesu predsjednik Vijeća Biskupskih konferencijskih zemalja članica EU (COMECE) kardinal Jean-Claude Hollerich. Osim toga, "vjerodostojni izgledi za pristupanje" potrebni su i Moldaviji i Gruziji, kao i zemljama kandidatima za članstvo u EU na zapadnom Balkanu.

Predstavnik biskupa zemalja članica Europske unije osvrnuo se također na raspravu o jačoj unutareuropskoj suradnji na obrambenim i sigurnosnim pitanjima. Crkva se nuda da će se time mir u Europi i svijetu učiniti

Nadbiskup Jean-Paul Vesco odaje počast bl. Karlu de Foucauldu

Nadbiskup Alžira Jean-Paul Vesco odao je počast svjedočanstvu francuskog pustinjaka bl. Karla de Foucaulda, koji će 15. svibnja u Rimu biti proglašen svetim.

Francuski svećenik i redovnik trapist predstavlja svjedoka bratstva koje nadilazi vjerske, etničke ili nacionalne pripadnosti, prenosi nadbiskupovu izjavu Agencija Fides. Mons. Vesco naglašava misionarsko svjedočanstvo bl. Karla, koje daleko nadilazi „ikonu pustinjaka izgubljenog u pustinjskom pjesku“. Foucauld je život obilježen s nekoliko obraćanja i novih početaka, a njegov rad misionarskim žarom i brigom „da dopre do onih koji su najjudaljeniji od propovijedanja evanđelja“, rekao je nadbiskup.

Na vrhuncu svog egzistencijalnog i duhovnog putovanja, Francuz se posvetio kulturi Tuarega, s kojima je razvio veze prijateljstva i međusobnog poštovanja.

Charles de Foucauld (1858. – 1916.), također poznat kao mali brat Karlo od Isusa, ubijen je u Tamanrassetu u Alžiru tijekom Prvoga svjetskog rata. Nakon Francuske, Sirije i Jeruzalema, djelovao je u Alžiru, između ostalog, kao posrednik između domaćih Tuarega i francuskih trupa.

Pripisuju mu se važna istraživanja o kulturi i jeziku Tuarega. Prije nego li je postao pustinjak i sam je služio u francuskoj vojsci. U studenom 2005. papa Benedikt XVI. proglašio ga je blaženim u Rimu. Također u Rimu, papa Franjo će ga kanonizirati 15. svibnja 2022. zajedno s još šestero blaženika.

Izabrana nova Uprava Hercegovačke franjevačke provincije

U utorak 26. travnja 2022. na redovitome Provincijskom kapitulu Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM koji se održava u Franjevačkom samostanu u Mostaru pod predsjedanjem fra Mire Relote, generalnog vizitatora i predsjednika Kapitula, izabrana je nova provincijska Uprava – Definitoriј. Za novog provincijala izabran je fra Jozo Grbeš, dosadašnji kustos Hrvatske franjevačke kustodije u Americi i Kanadi, za vikara Provincije fra Miro Šego, a za definitore fra Mladen Vukšić, fra Danko Perutina, fra Ante Bekavac, fra Josip Vlašić i fra Slaven Brekalo.

Novom Definitoriјu Provincije čestitamo i želimo blagoslovljeno služenje!

Nadbiskup Vukšić uputio čestitku provincijalu Grbešu

Vrhbosanski nadbiskup i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata u BiH mons.

Tomo Vukšić uputio je u utorak, 26. travnja čestitku novoizabranoj provincijalu Hercegovačke franjevačke provincije fra Jozi Grbešu. Čestitku prenosimo u cijelosti.

Mnogoštovali oče provincijale!

Izražavam radost i čestitku u povodu Vašeg izbora za provincijalnoga poglavara Hercegovačke franjevačke provincije u što, naravno, uključujem i sve izabrane definitori. Srdačno pozdravljam sve vas kao i sve članove kapitula koji su vam iskazali veliko povjerenje.

Neka Vas u služenju braći u Provinciji i Crkvi Kristovoj, po zagovoru Blažene Djevice Marije na nebo uznesene, zaštitnice Vaše Provincije, i svetoga Franje, uvijek prati Božji blagoslov.

S osobitim poštovanjem

Tomo Vukšić, nadbiskup metropolita vrhbosanski i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata u BiH mons.

"manje krhkim, a korištenje oružja rijedom" pojavom, rekao je kardinal Hollerich, misleći na ruski agresijski rat, prenosi Katholische Nachrichten-Agentur (KNA).

Crkva ostaje "pouzdan i iskren suputnik"

Kardinal je govorio u povodu Dana Europe koji se slavi 9. svibnja. Tom prigodom COMECE je objavio i kardinalovu izjavu "Faithfulness to European values". Kazao je da Katolička Crkva ostaje "pouzdan i iskren suputnik" na putu europskog ujedinjenja. Istodobno je pozvao na aktivnije sudjelovanje građana u oblikovanju EU.

Dan Europe obilježava se 9. svibnja 1950. na obljetnici Schumanove deklaracije. Tada je francuski ministar vanjskih poslova Robert Schuman iznio svoju ideju o novoj političkoj suradnji u Europi, koja je trebala učiniti nezamislivim rat među europskim narodima. Današnja se EU razvila iz Europske zajednice za ugljen i čelik koju je on inicirao.

FRA TOMISLAV PERVAN

“U ovome vremenu, kad nasilje zaodjenuto u laž kao nikad dosada jezivo i zastrašujuće sjedi na prijestolju svijeta, ostajem ipak osvjeđen kako su istina, ljubav, miroljubivost, blagost i dobrota one sile nad svim drugim silama. Njima će pripadati svijet samo ako dovoljan broj ljudi čisto i snažno te trajno dostatno misle i žive misli ljubavi, istine i miroljubivosti.” (A. Schweitzer)

Suvremenih pustinjak i mučenik – bogotražitelj sv. Charles de Foucauld (1858.- 1916.)

Napokon će biti proglašen svetim bl. Charles de Foucauld. Blaženim ga je proglašio papa Benedikt XVI. u studenom 2005. U nas možda pre malo poznat i prisutan, ali se zacijelo može ubrojiti među rijetke istaknute zvijezde na katoličkom nebu u dvadesetom stoljeću. Uz svete pape prošloga stoljeća on može slobodno stati uz bok svetoj Majci Terezi po plodovima koje donosi njegov život i njegovo mučeništvo u Sahari g. 1916. Za svega njegova života ništa nije ukazivalo na to da bi taj pustinjak, koji je pobegao iz svijeta u Saharu, na rub alžirske pustinje, imao sveopće, tj. katoličko značenje. U prosincu 1916. horda pljačkaša i buntovnih razbojnika ustrijelila ga je u njegovoj čeliji, gola ga potom zatrpalili u pjesak kao životinju pored njegove male nastambe, a u čeliji nisu našli ništa osim nekoliko knjiga, rukopisa i Presvetog pred kojim je provodio dane. A pljačkaši su tražili zlato, predvodio ih je oslobođeni rob koga je dugo njegova upravo brat Karlo.

PLODONOSNO SJEME MUČENIKA

Zacijelo je nebeska rosa Duha Svetoga natopila to pšenično zrno koje je palo na zemlju (usp. Iv 12,24). Inače ne bismo imali danas veliko pšenično polje, izraslo na životu, mislima i nadahnuću bl. de Foucaulda. Cijelog se svoga života trudio i nastojao osnovati barem malu zajednicu, htio je živjeti u zajednici istomišljenika, ali nije bio te sreće. Za svoga života nije imao nikakav čvrsti oslonac ni u kome, nije imao pratitelja niti bliskih suradnika u pustinji, nije mogao nikoga pridobiti za sebe, a danas se dvadesetak redovničkih zajednica u svijetu poziva na njega, temelji na njegovim mislima i životu, u Katoličkoj Crkvi, ali i u protestantskim zajednicama. Njegove zajednice broje danas u svijetu više od dvadeset tisuća sljedbenika, ženskih i muških. Ima nešto i laičkih ogrankaka.

Naime, uz tradicionalne redovničke zajednice kao što su franjevcii, dominikanci, isusovci i benediktinci imamo danas u Crkvi gotovo stotinjak novih duhovnih zajednica koje su nakon Sabora duhovni zamašnjaci u Crkvi, unose svježinu, obogačuju crkveni život. Očito je da Duh Božji djeluje i danas u Crkvi. Žele na suvremen način slijediti

Isusa Krista u zajednici. Ima ih i ovdje u Međugorju. U te zajednice mogu se ubrojiti i Mala braća Isusova i Male sestre Isusove koji svoje korijene vuku iz života i misli Charlesa de Foucaulda. Svima je zajedničko jedno, zovu se „Mala braća“ ili „Male sestre“ Isusove, odnosno Charlesa de Foucaulda.

Za svoga života brat Karlo htio je osnovati barem malu kongregaciju koje bi cilj bio što je moguće vjernije živjeti onako kako je živio Isus za života u Nazaretu, potom u Galileji. Postavio je smjernice: Živjeti isključivo od rada svojih ruku, slijediti savjete poglavara, odricati se svega koliko je to moguće kako bi se moglo davati siromasima. Povezivati rad s mnogo molitve, stvarati male zajednice koje se posvuda šire kako bi se mogla umnažati ljubav. Ne život u strogim klauzurama, nego izravno u svijetu.

ZA SVEGA NJEGOVA ŽIVOTA NIŠTA NIJE UKAZIVALO NA TO DA BI TAJ PUSTINJAK, KOJI JE POBJEGAO IZ SVIJETA U SAHARU, NA RUB ALŽIRSKE PUSTINJE, IMAO SVEOPĆE, TJ. KATOLIČKO ZNAČENJE. U PROSINCU 1916. HORDA PLJAČKAŠA I BUNTOVNIH RAZBOJNIKA USTRIJELILA GA JE U NJEGOVU ČELIJI, GOLA GA POTOM ZATRPALI U PIJESAK KAO ŽIVOTINU PORED NJEGOVE MALE NASTAMBE, A U ČELIJI NISU NAŠLI NIŠTA OSIM NEKOLIKO KNJIGA, RUKOPISA I PRESVETO PRED KOJIM JE PROVODIO DANE. A PLJAČKAŠI SU TRAŽILI ZLATO, PREDVODIO IH JE OSLOBOĐENI ROB KOGA JE DUGO NJEGOVA UPRAVO BRAT KARLO.

Za života nije doživio ostvarenje svojih snova. Sedamnaest godina nakon njegove smrti Rene Voillaume utemeljio je 1933. u Sahari zajednicu Male Isusove braće, a 1939. Magdalene Hutin zajednicu Malih Isusovih sestara. Toliko je dugo trebalo da zrno koje je u pustinji palo, umrlo, donese plod, izraste.

TIHI SVJEDOCI

Danas su njegovi sljedbenici neupadni, neprimjetni, ne stvaraju oko sebe buku, nisu prisutni u medijima, ali ih ima u svijetu posvuda, žive siromašno, u posluhu i čistoći, neženstvu. Svojim životom svjedoče ono što su u trinaestom stoljeću činili Franjo i Dominik sa svojim redovima, franjevcima i dominikancima. Svetlo svijeta, sol zemlje – to se dade reći za zajednice Charlesa de Foucaulda. Daju svjedočanstvo svojim ponašanjem, siromaštvom, poniznošću, uslužnošću, samozaboravom, do kraja odani Isusu i Crkvi. Djeluju misionarski, ruše ograde i prepreke. I to je prvo i najveće čudo svetoga Charlesa. Dok u drugim redovničkim zajednicama stupanjem i zavjetovanjem većina teži postići neki akademski stupanj ili više obrazovanje, dakle, nekakvu karijeru u redovništву, ovdje imamo obrnut proces. Ovdje liječnici, stručnjaci, doktori teologije idu raditi u tvornice, na tekuće vrpce, služiti siromasima, brinuti se oko zatvorenika u tamnicama. Napuštaju svoje izučeno zvanje i postaju obični radnici.

Ništa nije slutilo ovakvu ishodu i plodu života jednoga Charlesa de Foucaulda. Rodio se u jednoj od najbogatijih plemenitačkih francuskih obitelji 1858. u Strassbourgu. Kao dječak izgubio je roditelje, majku s pet godina, a otac je bio psihički bolesnik te doskora umire, potom i baka. O njemu se skrbio djed, otac s majčine strane. Kad mu je bilo dvanaest godina, bježi pred vojskom u Nancy, jer je tada izbio francusko-njemački rat. Mlađi odrasta u ratnim neprilika-

ma pa se čini da mu je predodređena vojna karijera. Poslao ga djed u Pariz u isusovačku gimnaziju, ali je zbog nemoralna ponašanja otpušten. Upisuje vojnu akademiju, udaljuje se od vjere, postaje doslovce bezbožnik. Kako je imao mnogo novca, živi raskošno i razvratno. Sam priznaje kako je sa 17 godina bio do kraja sebičan i bezbožan. Kaže kako je žudio za zlím i zlom. Pred očima nije imao ni Boga ni čovjeka, vratio se samo oko sebe. Za sebe veli kako punih dvanaest godina živi bez ikakve vjere i Boga. Kao mladi kadet 45 puta bio je kažnjavan u vojski. U dvadesetog godinu umire mu posljednji obiteljski oslonac, djed. Baštinio je kojih 840 tisuća zlatnih franaka. Živi razuzданo, stalni je gost otmjenih restorana i javnih kuća, pijanki. „Dugo spavam. Mnogo jedem. Ništa ne mislim.“

OBRAĆENJE I VJERA NA KOLJENIMA

Zbog svoga nemoralnog ponašanja otpušten je nečasno iz vojne službe. Naime, kao kader zaputio se sa svojom jedinicom 1880. u Alžir, poveo kriomicu sa sobom svoju ljubavnicu Mimi. Kad se to otkrilo, biva nakon godinu dana otpušten iz vojne službe. Nije ga se to nimalo dojnilo. Neko vrijeme krstari Alžirom. Divi se nošnji i jarkim bojama, narančama i palmama, devama, kozama i magaradi. Doskora se vraća u Francusku pa moli da ga ponovno prime u vojnu službu. Biva poslan na marokansku granicu. U to doba u Maroko nisu smjeli kročiti kršćani. U njemu se budi avanturijski duh. Želi putovati i istraživati. Zanima ga sve, jezik, povijest, zemljopis, umjetnost, gradevine. Pridružuje se nekomu Židovu rabinu, mijenja identitet, pretvara se da je Židov, odijava se kao Židovski putnik. „Oblačio sam se u Maroku kao Židov, zvali su me 'rabi Josip'. U sinagogi molim i pjejam“. Pritom promatra siromašne marokanske muslimane kako pobožno obavljaju svoje molite u džamiji. Cijelu godinu dana putuje, preprečujući je tri tisuće kilometara. Bilježi, piše, mjeri točnim aparatima, premjera krajeve koje dotada nitko nije proučavao. Jednom je čak izbjegnuo kamenovanje. Do kraja iscrpljen nakon godinu dana dolazi u francusku koloniju Alžir kao najsilniji prosjak. Ali ono što je sa sobom donio postaje u Europi znanstvena senzacija te mu francusko društvo za zemljopis dodjeljuje zlatnu kolajnu za njegova istraživanja, mjerena i zapise.

To mu malo ili ništa ne znači. Upravo sad nakon afričkoga iskustva on se više ne može integrirati u staro društvo u Parizu. Oblaći se kao istočnjaci, spava na golom tlu. Smiješi mu se znanstvena karijera, a on to odbija. Nešto ga tje ra pohadati crkve. U to vrijeme njegova je žarka molitva:

„Bože, ako te ima, daj da te spoznam. Objavi mi se!“ Tetka i rođakinja žele ga uvesti ponovno u vjeru. Savjetuju mu da uze učitelja. Izbor pada na Abbé Henri Huvelina, u to doba u Parizu poznata ali odrješita svećenika. Kad mu je Charles izrekao svoje nakane, ovaj je samo uzvratio: „Na koljena! Ispovijed!“ Nakon ispovijedi uslijedila je pričest. Doživio je udar milosti. Nutarnja pretvorba od bezbožnika u vjernika dogodila se trenutno. Od toga trenutka on je svakodnevno na svetoj misi. Još uvijek je u raskoraku između vjere i dvojbe. Svećenik je strogi i zahtjeva od njega vjernost i u najmanjem. Do kraja njegova života (+1910.) bio mu je duhovni voda i njemu je sve povjeravao. Za njega veli: „Bog mi je dao milost da sam od prvog dana naišao na neusporediva ispovjednika... Kad si mi, Gospodine, dopustio da stupim u njegovu ispovjedaonicu, udijelio si mi svako dobro bez ikakvih odbitaka“. Abbe Huvelin ostao mu je do kraja života duhovni otac. Na vijest o njegovoj smrti zabilježio je: „Njegove su posljednje dvije rečenice glasile: 'Amabo numquam satis –

Nikada ne ču dovoljno ljubiti', i 'Ljubav je ono što određuje vrijednost života'. Te dvije rečenice sažimaju u bitnome njegov cijeli život“. Tako brat Karlo o svome duhovnom učitelju.

Svoje obraćenje komentira riječima: „Cim sam povjerovao da Bog jest, da Bog postoji, shvatio sam jedno: Odsada ne mogu ništa drugo činiti nego živjeti samo za njega, za Boga“. Htio bi radikalno živjeti kao Isus. Na nagovor svoga duhovnoga vođe zapućuje se 1888. u Svetu Zemlju. Duboko potresen slavi Božić u Betlehemu u spilji gdje se Isus rodio. „Neopisiva radost biti u spilji koja je slušala glasove Isusa, Marije i Josipa“. U Nazaretu hoda ulicama kojima je naš Gospodin hodio. Otada ga Sveti zemlja ne ispušta iz svoga magnetskog polja. Neko vrijeme živi kod sestara klarisa u Nazaretu, obavlja obične poslove, služi sestrama. „Isus se rodio, živio, umro u najdubljem ponijenju i krajnjem sramotu, uzimajući za sebe jednom zauvijek zadnje mjesto. Tim svojim

zadnjim mjestom na ljudskoj ljestvici htio nam je dati lekciju".

KARLOV IZBOR - SIROMAŠTVO I PONIZNOST

Ovdje nam se nameće usporedba sa svetim Franjom. I Franjo je imao burnu mladost, živio raskošno i rastrošno, htio vojničku karijeru, avanture, ali je uslijedio posvemašnji obrat kad se susreo s glasom s Križa kako treba obnoviti Crkvu. Franjin izbor jest posvemašnje siromaštvo. Upravo kao i Isus. I brat Karlo odsada traži samo zadnje mjesto, i njegov izbor je siromaštvo. Siromaštvo i poniznost odsada igraju odlučnu, presudnu ulogu u njegovu životu. Pred očima mu lebdi buduća zajednica Isusovih braće i sestara i za njih stoji u pravilu: „Biti uvijek ponisan, blag, spremjan na uslugu, kao Isus, Marija i Josip u svetoj kući u Nazaretu. Obavljeni koliko je moguće sam sve najniže kućne poslove, ništa ne prepustati drugima“.

Nakon povratka u Francusku stupa u strogu trapističku opatiju misleći da je konačno u strogom redu našao svoj mir. Ništa nema osim ležaja, stola i molitvenog klecalja. Pa ipak mu ni to nije dovoljno. Dok je u svojoj sobici, misli na siromahe u Maroku. „Za bogataše mi smo siromasi, ali nismo ni izdaleka siromašni kao naš Gospodin, nisam siromašan ni kao što bijah siromah u Maroku“. Nema ni ljudi kojima bi htio služiti.

1890. putuje u Siriju, u trapističku opatiju, 1896. u Rim radi studija teologije, a 1897. kućni je sluga kod klarisa u Nazaretu i neko vrijeme kod klarisa u Jeruzalemu. U Svetoj Zemlji njemu govori sve, svako mjesto, svaki kamen zbori mu o Isusu, tjelesnom, fizičkom. „Čitati Evandelje. Neprestano čitati Evandelje, trajno i bez prestanaka, bez prekida, kako bismo imali pred očima trajno duh, djela, riječi i misli Isusove, kako bismo mislili, govorili, djelovali kao Isus, kako bismo slijedili primjer i savjete samoga Isusa.“ Sestre su zavoljele poniznoga slugu, iza čijih se vatreñih očiju krije mistični svijet te ga sile da se dadne zarediti za svećenika. To uklapa donekle u njegove misli i ideje. Negdje u svojoj duši on je pritajeno imao želju osnovati vlastitu zajednicu siromašnih Isusovih prijatelja kojih bi u žarištu bio lomljeni kruh – Kristovo tijelo. „Moje je pravilo da te mjere vezano uz slavlje euharistije da je gotovo nemoguće slijediti ga u zajednici s mnogima a da nema među njima jednoga svećenika i svetohrani-

šta. Samo kad bih bio svećenik te kad bi bila mala kapelica u kojoj bismo se mogli okupljati, moći će imati subraću.“ Abbe Huvelin daje pristanak. Studira teologiju. U njemu razrijeva sigurnost sljedećega koraka: Zaputiti se „najsiromašnijima među siromasima, najostavljenijima, da bih njih ljubio kako je to Isus naredio: „Ljubite se međusobno kao što sam ja vas ljubio. Po tome će ljudi prepoznati da ste moji učenici“.

U Francusku se vraća 1900. i tu pada odluka dati se zarediti za svećenika. Svećenikom postaje 1901., te se iste godine zapućuje s vojskom na granicu s Marokom, u pustinjski garnizon Beni-Abbes. Pustinja ga trajno „elektrizira“, ne ispušta iz svoje privlačnosti. Prijatelju piše: „Ta pustinja ima za mene nešto duboko usrećujuće. Ona čini blaženim i ljekovita je. Biti u samoći, boraviti pred licem vječnih stvari. Čovjek osjeća kako se u nas postupno sve više i više ulijeva istina“. Pustinja je njegov zov i poziv, želi ostvariti svoj poziv u pustinji kako bi pridobio ljude za Isusa. Osjeća se pozvanim zaputiti se „izgubljenim ovcama“. „Ne poznam ostavljeniji puk od saharskih muslimana. Stoga sam molio da se smijem zaputiti u Beni Abbes, u jedno malo selo u alžirskoj Sahari, u blizini marokanske granice“.

ZA SVOGA ŽIVOTA BRAT KARLO HTIO JE OSNOVATI BAREM MALU KONGREGACIJU KOJE BI CILJ BIO ŠTO JE MOGUĆE VJERNIJE ŽIVJETI ONAKO KAKO JE ŽIVIO ISUS ZA ŽIVOTA U NAZARETU, POTOM U GALILEJI. POSTAVIO JE SMJERNICE ŽIVJETI ISKLJUČIVO OD RADA SVOJIH RUKU, SLJEDITI SAVJETE POGLAVARA, ODRICATI SE SVEGA KOLIKO JE TO MOGUĆE KAKO BI SE MOGLO DAVATI SIROMASIMA. POVEZIVATI RAD S MNOGO MOLITVE, STVARATI MALE ZAJEDNICE KOJE SE POSVUDA ŠIRE KAKO BI SE MOGLA UMNAŽATI LJUBAV. NE ŽIVOT U STROGIM KLAUZURAMA, NEGO IZRAVNO U SVIJETU.

Vojска mu je ondje sagradila malu pustinjsku kućicu, tri sobice, jednu za goste, drugu kao kapelicu za Presveto, jednu za njega. Sate provodi pred Presvetim. Kleći i moli. Prevodi evangelja na jezik domaćeg pučanstva, to je njihovo prvo Evandelje. Svesno se odriče propovijedanja kao sredstva evangelizacije. Htio bi im donijeti Isusa samim svojim boravkom među njima, svojom prisutnošću. „Moj apostolat treba biti apostolat dobrote. Kad me tko pita, zašto sam tako prijazan i dobar, odgovaram: 'Zato jer sam Isusov sluga, koji je daleko bolji od mene'“.

BRAT SVIH LJUDI

Nemoguće je „ljubiti Boga, a ne ljubiti ljudi. Što više čovjek ljubi Boga, mora tim više ljubiti i čovjeka, ljudi. Ljubav prema Bogu i čovjeku ispunjava moj život, nadam se, cijeli moj život“. To je ona karijera prema dolje, put dolje, kojim je išao Spasitelj.

Isusove učenike nalazi među najsiromašnijima u pustinji, među nomadima. Sanja o tome kako je on prvi u nekoj novoj zajednici Isusovih učenika „kojih bi cilj bio slijediti do kraja stil Isusova života, našega Gospodina: opsluživati njegove savjete: živjeti isključivo od rada vlastitih ruku; odricanje od svega kako bi se pomagalo siromasima“. Za života mu to nije uspjelo, ali mu uspijeva da su se „svi stanovnici – kršćani, muslimani i Židovi naviknuli gledati u meni svoga brata, brata svih ljudi“.

Pa ipak mu ljudi dolaze, hodočaste tom pustinjaku na rubu pustinje. Rijeke se k njemu slijevaju, brat Karlo ne propovijeda, ne drži nagovore, nema ništa ponuditi osim prijateljstva i pozornoga slušanja. „Od 4.30 ujutro do 8.30 uvečer ne prestajem govoriti, ljudi susretati: robeve, siromahe, bolesne, vojnike, putnike, znatiželjnice“. Robovi ga se napose doimaju. Zbog njih podiže glas, a odgovorne za takvo stanje naziava pravim imenom, „uspavani čuvari“, „njemi psi“, „ravnodušni pastiri“.

Snagu crpe taj Božji čovjek iz višesatnog klanjanja pred Presvetim. „Euharistija – to je Isus – cijeli Isus“. U tome se na poseban način susreću Charles de Foucauld i Majka Tereza. Oboje otkrivaju kako je pogrešna stanova praksa u Crkvi koja želi odvojiti služenje od euharistije. Diakonia i euharistija uvijek su komplementarne. Lomljenje kruha i slomljene, pogazene ljudske egzistencije – u njima susrećemo istoga Isusa Krista. Za sebe Charles de Foucauld veli kako nema nijedne druge riječi koja je do te mjere promijenila njegov život od one Isusove: „Što god ste učinili jednome od ove moje najmanje braće, meni ste učinili“.

„Kad mislim na to da su to riječi koje su izišle iz Isusovih usta, iz usta vječne Božje riječi, te da su ta ista usta izgovorila i riječi: 'Ovo je moje tijelo... ovo je moja krv' – kako samo u tom trenutku žudim Isusa tražiti najprije u tim malenima, najmanjima te ga u njima ljubiti.“

Do 1904. boravi u Beni Abbes. Saharski biskup skreće mu pozornost na Tuarege, nomadsko berbersko pleme, među kojima još nikada nije bio neki svećenik. Biskup se namjerio na pravu adresu. „Zbog navještaja Radosne vijesti spremam sam zaputiti se sve do na kraj svijeta i živjeti do sudnjega dana“.

U kolovozu 1905. naselio se u Tamanrasset, u saharsku pustinju među Tuarege na jugu Alžira, gdje počinje prava pustinja – Sahara. Pustinja ga neodoljivo privlači i postaje mu drugi dom i sloboda. Zapućuje se te godine u Tamanrasset, s kojima se doskora slijedilo. Živi s njima nomadski. Poštuju ga kao staroga mudraca, djeluje pomirljivo, miri zavadenje obitelji i plemena. Uvijek nosi sa sobom Presveto. „Isus ne može biti prisutan a da ne zrači!“. Njegova je molitva: „Presveto Srce Isusovo, pošalji zraku svoga svjetla iz intime ovoga tabernakula na ovaj narod koji te okružuje, a da te ne poznaje. Prosvijeti, vodi i spasi ovaj narod koji tako silno

ljubiš“. Sporadično se vraćao u Francusku te opet natrag u svoju pustinju.

ZRNO JE PALO NA PLODNO TLO

Htio bi služiti tomu narodu pa se i dalje bavi istraživanjima. Bavi se njihovim jezikom, sastavlja rječnik njihova jezika od kojih dvije tisuće stranica, proučava njihovu kulturu, slovi kao pionir afrikanistike. U siječnju 1914. vraća se trajno u Tamanrasset u službi mirovne misije između Tuarega i Francuza. Na visini od 2700 metara, u Ahaggar gorju, podiže malu pustinjačku celiju. Svjestan je zbog ratnih zbijanjakako je trajno u smrtnoj opasnosti. Ali je on iznutra spremjan: „Živi tako da možeš sutra umrijeti kao mučenik.“

Ali na kraju mora rezignirano zaključiti: „Godinama već slavim svetu misu u Tamanrassetu, i nitko se još nije obratio. Moram moliti, raditi, biti strpljiv“.

I njega je u ratnim previranjima zadesila tragična sloboda. Jednoga dana pljačkaška banda upala je u njegovu celiju misleći se domaći skrivenoga zlata. Bandu predvodi neki oslobođeni rob komu je brat Karlo mnogo pomogao u životu, koga je u bolesti izlijeo. Kad su na obzoru ugledali dvije deve i njihove goniće, banda je u panici i bijegu ustrijelila brata Karla. Presveto su bacili na tlo, njega zatrpani gola u pjesak. Tako je završila njegova misija među Tuarezima. Na prvi pogled totalni neuspjeh. Ali Bog ne računa s uspjehom u našem životu. On izljeva svoj blagoslov. Tako je završio i njegov Učitelj – na križu, od svih ostavljen.

Kao što rekonsmo, zrno je palo na plodno tlo i danas su ti plodovi vidljivi u cijeloj Crkvi. Za njegova proglašenja blaženim 2005. tisuće njegove „male braće i malih sestara“ došli su u Rim slaviti Gospodina u svome utemeljitelju i nadahnitelju. Bili su pristuni i iz plemena Tuarega, afrički muslimani.

Za proglašenja blaženim papa Benedikt XVI. istaknuo je bitne crte blaženikova života. Charles de Foucauld se svojim kontemplativnim i skrivenim životom u Nazaretu suočio s istinom Isusova čovještva te time poziva i nas promatrati tajnu Isusova utjelovljenja. Onde, u Nazaretu, mnogo je naučio o Gospodinu. Htio ga je naslijedovati u siromaštvo i poniznosti. Otkrio je kako je Isus, koji je uzeo našu ljudsku narav, sve nas pozivao i poziva na univerzalno bratstvo svih ljudi koje je on potom živio u Sahari, te na ljubav koju je Isus živio. A u žarište svoga života kao

svećenik Charles je stavio euharistiju i evanđelje, dva stola – riječi i kruha, izvore kršćanskog života i poslanja u svijetu.

U svijetu koji žudi za većim, boljim, snažnijim, moćnijim, nadmoćnijim, za karijerom on je zagovornik i primjer malenosti i malenoga. Biti malen, biti manji, kao sv. Franjo. Kritizira francusku kolonijalnu politiku u Africi, a sam je gorljivi patriot. Želi probuditi u Afrikancima njihovu svijest i samosvjest, njihov identitet davno prije nego su to drugi učinili. Stoga se u životnom stilu poistovjetio s domorodcima, nomadima. Nije mu do brzih ni brojnih obraćenja ni krenjenja, nego je svojom spremnošću i pomoći htio osvijedočiti pustinjska plemena o vrijednosti Radosne vijesti.

I što je ravno čudo! Za života nije bio kadar okupiti oko sebe istomišljenike, nije mogao osnovati duhovnu obitelj što je žarko želio, a nepuna dva desetljeća nakon njegove smrti nastajale su duhovne obitelji same od sebe. On, samotnjak, pustinjak, koji je iza sebe ostavio golemo duhovno blago, danas je predmetom proučavanja i naslijedovanja tolikih kojima je njegova riječ i njegova osoba životna utjeha i smjerokaz. Ponovno se očituje ona, kako Bog piše ravno i po krivim crtama. Ili što je Pavao izrekao, kako se u snaga Božja u slabosti usavršuje. Dakle, hvaliti se svojim slabostima kako bi se u meni nastanila Kristova snaga (usp. 2 Kor 12,8).

DUHOVNOST NAZARETA

Duhovnost zajednica koje vuku korijen iz duhovnosti Charlesa de Foucaulda može se nazvati *Duhovnošću Nazareta: Nazaret* kao sinonim za one koji su na zadnjem mjestu, koji su u životu gubitnici, koji pune začelja u vlakovima („životni fenjeraši“), kojima ne gospodari danas dominantno *nesvetoto trostvo* – novac, energenti i moć. Ti danas, naime, gospodare svijetom. Nazaret je bio i u Isusovo vrijeme na lošu glasu, neugledno mjesto, pojma čovjekova radnog svagdana. Upravo je takvo mjesto izabralo Bog da bi u njemu postao čovjekom te proveo u anonimnosti trideset punih godina.

Nije Bog postao čovjekom u Jeruzalemu, nije uzeo službu velikoga svećenika, nije ni u Ateni među uglednim misliocima i filozofima, nije ni u carskom Rimu. Nego se objavio u sinu običnoga tesara. Bog se ne obazire na ljudsku ljestvicu vrjednotra nego na nutarnju ljestvicu srca i duše. Upravo se takvim Isus obraćao, onima koji ne slove ništa u društvu. Bog je među siromasima i hendikepiranima, među rubnima i prezrenima, zanemarenima. Oni imaju neprocjenjivo značenje u svijetu i povijesti. Isusa su odbacili upravo sumještani, nisu mogli prihvati zahtjeve jednoga koji bijaše jedan od njih, koga su poznivali. I da im on govori kao Božji poslanik i u ime Boga! Isus se nije dao smesti.

Isus se odrekao moći i nasilja – i postao je žrtvom te iste moći, židovske i rimske. Nastupao je javno pred svima, a izdan je na krajnje podli način. Liječio je bolesne odreda, a kako je samo bio nemilo bičevan! U svemu je davao čast i slavu Bogu, a osuđen je kao bogohulnik! Borio se pravedan svijet, a znamo kako je na prijevaru osuđen i smaknut. Ironija pravde i suda! Htio je da svi ljudi imaju i žive ljudski dostoјanstveno, a umro je nedostojnom, sramotnom smrću jednoga buntovnika. Na prvi pogled – pobijeđuje nepravda. U uskrsnuću imamo slavodobice ljubavi! *Duhovnost Nazareta* htjela bi nas ospozobiti ljubiti kako je Isus ljubio. Vjerovati u pobedu dobra koje često gaze gusjenice tenkova. Nada protiv svake nade. Nada da će na kraju pobijediti dobro. Arogancija moćnika ovoga svijeta i brutalnost tirana nemaju nikada u povijesti posljednju riječ. Ubojica ne smije trijumfirati nad svojom žrtvom.

Bog je postao u Nazaretu čovjekom, u Betlehemu se rodio. Nazaret je posyda gdje se čovjek osmijeljuje biti čovjekom, živjeti skromno, siromašno, ponizno. „Uvijek se u svemu pitaj što bi i kako bi Isus postupao i činio, pa i ti čini tako. To je jedino pravilo, to je bezuvjetno pravilo“ (Charles de Foucauld).

Ako vjerujemo u utjelovljenje Božjeg Sina u Isusovoj osobi, onda će nazaretska duhovnost čovjeka ospozobljavati činiti i najneznatnije i najmanje geste ljubavi. Vjera u Boga koga naviješta Isus Krist vjera je ne jefline utjehe, nego vjera kojom se čovjek zauzima za dobro u svijetu, makar to bilo i nevidljivo. A ako se Bog iz ljubavi ponije, postaje malen, onda je svako čovjekovo nastojanje za gospodarenjem nad drugim promašeno. Pred Bogom nema velikih ni malenih, svi su braća koja se trebaju ljubiti i najmanjemu služiti. Svaki je čovjek u Božjim očima bitan, nitko nije suvišan ni povijesni otpad. Pred Bogom vrijedi nesebično zauzimanje za druge, spremnost služiti, na sve ljudе jednako gledati. Živjeti duhovnost Nazareta znači dati se impregnirati Isusovim Duhom, dati se njime voditi. Živjeti svoj život u nadi u Božji novi svijet koji je počeo u tesarskoj radionici u Nazaretu. Neopozivo. Duhovnost malih koraka. Od vremena Isusa Krista nijedna gesta čovječnosti i ljubavi nije užaludna. Svako zauzimanje za pravedni svijet postaje kameničem u mozaiku i zidovima Novoga Jeruzalema u kome vladaju pravo i pravednost. Sve suze patnika i stradalnika skupljaju se u Božju nebesku riznicu i postaju dragocjeni biseri. A posljednje mjesto ovđe na svijetu postaje ulaznicom za svećani stol na koji Bog poziva sve ljude. Nitko nije isključen s Božjega okruglog stola na kome je svako mjesto prvo mjesto. Nitko nije u kutu ni na rubu. Svijet sagraden od zakona i konkurenčije, dobiti i iskoristavanja, ubijanja i podjarmljivanja siromašnih nema budućnosti. Odzvonilo mu je s Isusom iz Nazareta. Pa makar prividno poluge moći i vlasti drže – onodobno Rim i Jeruzalem – danas Wall Street ili Bijela kuća te drugi centri moći – na kraju ostaje samo Nazaret, odnosno, „vjera, nada i ljubav, ali je među njima najveća ljubav“ (1 Kor 1,13).

Bog je postao u Nazaretu čovjekom, u Betlehemu se rodio. Nazaret je posyda gdje se čovjek osmijeljuje biti čovjekom, živjeti skromno, siromašno, ponizno. „Uvijek se u svemu pitaj što bi i kako bi Isus postupao i činio, pa i ti čini tako. To je jedino pravilo, to je bezuvjetno pravilo“ (Charles de Foucauld).

Svjetlo i njegove suprotnice

Nedavno smo, poštovani čitatelji, govorili o svjetlosti, svjetlu i svjetlijima nebeskim i zemaljskim. Pravo značenje neke riječi često se objašnjava pomoći istoznačnica, sličnoznačnica (sinonima), pomoći sveza (sintagmi) u kojima se pojavljuju i pomoći suprotnica (antonima). Riječ svjetlo i svjetlost ima dosta blisko značnica: sjaj, slava, blještavilo, bljesak, oganj/vatra, plamen, žar, iskra itd. Vrlo su česte sveze: sinovi i kćeri svjetla/svjetlosti, djeca svjetla/svjetlosti, služba svjetla, svjetlo Riječi, Svjetlo riječi (časopis), Bože svjetlo, vječno svjetlo, svjetlost vječna, svjetlo/svjetlost svijeta, Svjetlo/Svjetlost svijeta itd. Svjetlo i svjetlost imaju mnoštvo riječi suprotina značenja, suprotnica (antonima): tama, tmina, kajkavski kmica, mrak, mrklina, noć, pomrčina.

Molitva sv. Franje, poznatija kao pjesma Bože moj, dopusti mi ima nekoliko parova suprotnica: mržnja – ljubav, sumnja – vjera, očaj – nada, žalost – radost, tama – svjetlo. Zanimljivo je istaknuti da se u prva dva stila moli Boga da mi dopusti: „mira tvog da budem glas, aleluja“. U drugim dvostisima su „negativke“ na prvom mjestu, a njihove pozitivne suprotnice na drugom. Važno je također zapaziti da Kristov mirotvorac treba biti glas Božjega mira („mira tvog da budem glas“), ljubav, vjeru i nadu treba nositi („daj da ljubav/vjeru/nadu nosim tu“), a radost i svjetlo treba biti („daj da radost/svjetlo budem tu“). Tu možemo spomenuti još nekoliko češćih biblijskih parova riječi suprotina značenja: dobro – zlo (grijeh), nebo – zemlja, nebesko – zemaljsko, život – smrt, besmrtno – smrtno, sreća – nesreća, blagoslov – prokletstvo, dan – noć itd. Složit ćemo se da jedne riječi u spomenutim parovima uglavnom imaju negativno značenje, a druge pozitivno. Doduše, neke od njih i nisu potpune suprotnice. Tako npr. dan je dvoznačan: 1. „vrijeme od jednoga zalaska/izlaska Sunca do drugoga; vrijeme od 24 sata“ i 2. „svjetli dio toga vremena“. U prvom smislu dan traje 24 sata, obuhvaća i noć, a u drugom smislu dan je dan („svijetli dio“), a noć je noć („tamni dio“) vremenske cijeline od 24 sata. To su onda suprotnice. U našem iskustvu to su suprotnice koje se svakodnevno/svakonoćno smjenjuju.

Svjetlost/svjetlo i tamu, dan i noć stvorio je Bog, kako nam kaže Sveti

Pismo u Knjizi Postanka: svjetlost nalazimo već u 1. poglavju Svetoga pisma, u Knjizi Postanka: „I reče Bog: „Neka bude svjetlost! I bi svjetlost. I vidje Bog da je svjetlost dobra; i rastavi Bog svjetlost od tame. Svjetlost prozva Bog dan, a tamu prozva noć. Tako bude večer, pa jutro – dan prvi. (Post 1, 3 – 5). Stvoritelj se pobrinuo da ni noć ne bude tako tamna (crna, zla). Stvorio je svjetila nebeska: „I reče Bog: „Neka budu svjetila na svodu nebeskom da luče dan od noći, da budu znaci blagdanima, danima i godinama, i neka svijetle na svodu nebeskom da rasvjetljuju zemlju! ... I bi tako. I načini Bog dva velika svjetila – veće da vlađa danom, manje da vlađa noću – i zvijezde.“ (Post 1, 14 – 19)

Dakle, i Mjesec i noć i tama Stvoriteljevo je djelo, i to jedno od prvih. Sve što je Bog stvorio bilo je dobro, sve bolje i bolje. Ništa loše, zlo! Kasnije na temelju zla/grijeha dolazi do polarizacije i negativnoga značenja riječi tama i noć. Ta dva pojma često su u biblijskom kontekstu povezana s pojmom grijeh.

Zanimljivo je spomenuti da se u povijesti spasenja mnogi spasenjski pothvati zbivaju u noći, ali se je u njima očitovalo Božje svjetlo. Svjetlo je znak Božje prisutnosti, štoviše, Bog je Svjetlo. Spomenut ćemo sad tri Božja pothvata u povijesti spasenja:

1. Izlazak iz egipatskog ropstva: Noću Jahve i Mojsije počinju oslobođenje odabranog naroda, njegov izlazak iz egipatskoga ropstva i mukotrpni četrdesetogodišnji hod preko „isušenog“ Crvenog mora, pa kroz pustinju do obećane zemlje. Knjiga Izlaska svjedoči o čudesnom isušivanju puta kroz Crveno more, stvaranje svijetlećeg stupa oblaka da Izraelci vide ići, a druga je strana oblaka bila tamna da Egipčani ne vide juriti za Izraelcima. I more se nakon prolaska Izraelaca vraća u prijašnje korito. Nakon čudesnog prelaska nastaje zahvalni Mojsijev Hvalospjev Jahvi. Mojsije je pralik Krista koji izbavlja ljudski rod iz ropstva grijeha i uvodi u slobodu djece Božje.

2. Kristovo rođenje: „U ponoć se Bog rodio...“. Čudesno betlehemsко svjetlo obasjalo je štalicu. Nebo i zemlja se raduju Kristovu rođenju. Anđeo javlja pastirima veliku radost o Spasiteljevu rođenju. Pastiri vide mnoštvo anđela gdje zanosno pjevaju: Slava Bogu na visini... Puna su nebesa i zemlja

MILE MAMIĆ

slave Božje i sjaja lica Njegova, Svjetla Božjega. Dva najvažnija novozavjetna događaja u povijesti spasenja zbivaju se noću: Kristovo rođenje i Kristovo uskršnje.

3. Kristovo uskršnje: „U ranu zoru uskršnu...“ Rimski vojnici zacijelo su bili svjedoci čudesnoga sjaja, svjetla i slave uskršloga Krista. Od silnoga bljeska nisu mogli ništa vidjeti, pa ni svjedočiti. Bili su jadni u strahu od čudesnog događaja i gubitka službe ili kazne. Slabo su obavljali svoju službu: Čuvani Mrtvac slavno pobjegao u svjetlu i slavi uskršnja. Nisu to ni vidjeli od silnoga bljeska. Doduše, bezuspješno su ih vlasti nagovarale da kažu da su neki učenici Isusa ukrali dok su oni spavalii, što je sveti Augustin ismijao: „Što je što reče nesretna ludost! Pozivaš se na svjedoke koji spavaju. Ako su spavalii, kako su mogli vidjeti. Ako nisu vidjeli, kako su mogli svjedočiti!“

Sva ta tri događaja iz povijesti spasenja imaju zajedničke poveznice: Čudesni Božji pothvat, noć obasjana neobičnim Božjim svjetlom, očitovanje Božje pobjede, slave i sjaja, Božjega svjetla. Zato se u Vazmenom hvalospjevu ističe veličina te noći za ljudski rod, za cijeli svemir.

Svjetlo je Izraelcima značilo i znači Božju nazočnost. Vječno svjetlo u crkvama i kapelicama simbolizira Krista u Presvetom oltarskom sakramantu, koji je za sebe rekao: „Ja sam Svjetlo svijeta.“ Želi da i mi budemo sol zemlje i svjetlo svijeta.

U svim tim spasenjskim pothvataima dolazi do izražaja neutralizacija spomenutih oprečnika, antonima: noć puna Božjeg svjetla, tama se usred noći raspršila snagom Božjeg svjetla, sile zla i grijeha slomljene, poražene, Božja je pobeda vidljiva svima, Bog je raskinuo okove smrti, zbljižuju se nebo i zemlja, božansko i ljudsko.

Sve su to čudesni događaji, a kad uskršnji Jaganjac kao Kralj dođe „suditi žive i mrtve“, kad se u slavi pojavi „Danica koja ne zna zalaza“, uskršli Krist, pobjednik smrti, onda više neće biti tame ni smrti, kako kaže Otkrivenje. Bit će Svjetlo i Život. I spašenici na gozbi Kralja Jaganca.

Na to smo svi pozvani. Gospodin nam se raduje. Radujmo se i mi Njemu i zavapimo sa svetim Ivanom Evangelijem: Dodi, Gospodine Isuse!

...I MJESEC I NOĆ I TAMA STVORITELJEVO JE DJELO, I TO JEDNO OD PRVIH. SVE ŠTO JE BOG STVORIO BILO JE DOBRO, SVE BOLJE I BOLJE. NIŠTA LOŠE, ZLO! KASNIJE NA TEMELJU ZLA/ GRIJEGA DOLAZI DO POLARIZACIJE I NEGATIVNOGA ZNAČENJA RIJEĆI TAMA I NOĆ. TA DVA POJMA ČESTO SU U BIBLIJSKOM KONTEKSTU POVEZANA S POJMOM GRIJEH.

Tjedni molitveni program zimski raspored (od 1. rujna do 31. svibnja)

PONEDJELJAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h	Večernji molitveni program i isповijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
19 h	Molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h	Večernji molitveni program i isповijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje

SRIJEDA

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h	Večernji molitveni program i isповijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
19 h	Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h	Večernji molitveni program i isповijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Križni put uz Križevac
17-20 h	Večernji molitveni program i isповijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 11 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
17-20 h	Večernji molitveni program i isповijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8,11 i 18 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Ispovijed	Prije svake sv. Mise
Poslije podne	Tiko klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповijed
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
9 h	Molitva za ozdravljenje duše i tijela, slavna otajstva krunice

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj čete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu dje-lovan

20
GODINA

20 godina među
najslušanijim
radiopostajama u BiH

24
SATA

24-satni obiteljski, kulturni,
vjerski, informativni i
zabavni program

Pružamo istinitu,
pouzdanu i provjerenu
informaciju

ODAŠILJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ:

Split, Južna
Hrvatska **101,5 MHz**
Zagreb, Lika,
Sr. Hrvatska **107,8 MHz**
SATELIT: Europa, Bliski
istok i Afrika- EUTELSAT 16°E
EMITIRAMO UŽIVO I PUTEM
INTERNETA: www.radio-medjugorje.com

Kako postati podupiratelj?

Jednostavno! Pošaljite nam vaše osobne
podatke na podupiratelji@medjugorje.hr
i godišnjom članarinom od 40 KM (za Hrvatsku: 160 HRK, za zemlje EU: 35 EUR,
za Švicarsku 50 CHF) i postanite dio naše
radijske obitelji. Hvala vam od srca!

Uredništvo: +387 36 653 580
Program uživo: +387 36 653 581
Marketing: +387 36 653 548
Fax: +387 36 653 552
radio-mir@medjugorje.hr
www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja MIR Međugorje djeluje od 1997. godine.
Program našeg radija dio je svakodnevnice u Vašim
domovima u domovini i inozemstvu, na radnim
mjestima... Kao glasnik mira Radiopostaja odašilje poruke
iz Međugorja. Putokaz je hodočasnicima iz cijelog svijeta.

**RADIO
KOJI IMA DUŠU**

